

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**SPECIFIKA VYŠETŘOVÁNÍ TRESTNÝCH ČINŮ
OBECNÉHO OHROŽENÍ A OHROŽENÍ POD VLIVEM
NÁVYKOVÉ LÁTKY**

Autor práce: Radek Voldán
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: kombinovaná
Vedoucí práce: JUDr. Jan Bouchal
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2017

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Janu Bouchalovi za cenné rady,
připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

VOLDÁN, R. *Specifika vyšetřování trestných činů obecného ohrožení a ohrožení pod vlivem návykové látky : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, z. ú., 2017. 86 s. Vedoucí bakalářské práce : JUDr. Jan Bouchal

Klíčová slova: skutková podstata, obecné nebezpečí, úmysl, nedbalost, ohrožení, porucha, stav vylučující způsobilost

Bakalářská práce se zabývá specifiky vyšetřování trestných činů obecného ohrožení a ohrožení pod vlivem návykové látky. V úvodu práce jsou obecně vymezeny obligatorní typové znaky skutkové podstaty trestného činu a specifikovány fakultativní znaky skutkové podstaty trestného činu. Dále je vysvětlen pojem „nebezpečí“, který je nezbytný pro kvalifikaci jednotlivých jednání. V další části je práce zaměřena na rozbor skutkových podstat obecně ohrožujících trestných činů a vymezuje základní změny, které tyto činy prodělaly v novodobé historii. Je zde vysvětlen pojem „stav vylučující způsobilost“ a zásadní rozdíl trestněprávního a přestupkového jednání spojeného s výkonem určité činnosti pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky. V bakalářské práci jsou porovnány základní rozdíly jednotlivých trestných činů a vysvětleno subsidiární postavení trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky a obecného ohrožení. Je vysvětlen pojem „vyšetřování“ a to jak v obecném chápání, tak i v trestněprávní rovině. Praktická část práce využívá kazuistiku, na které jsou názorně demonstrovány základní postupy, které vedly k objasnění uvedené trestné činnosti.

ABSTRACT

VOLDÁN, R. *The Investigation Specifics of the Crime within the General Endangerment Done under the Influence of Drugs : Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2017. 86 s. Supervisor : JUDr. Jan Bouchal

Key words: merits, common danger, intention, negligence, threat, disorder, condition-excluding eligibility

The bachelor thesis concerns with the specifics of the investigation in a matter of felonies of a common endangerment under the influence of an addictive substance. The obligatory characteristics of the felony merits along with specified facultative characteristics of the felony merits are generally listed the introduction section. Further the concept of the term “danger” is defined, which is a necessary information for the qualification of individual conducts. The next part of the thesis focuses on the analysis of the merits which are generally threatening the felonies, basic changes which the felonies have undergone in the recent history are also determined. The term “condition-excluding eligibility” is explained in this part as well together with the crucial difference between the criminal and the offence conduct all connected with the individual’s behavior under the influence of alcohol and other addictive substances. The basic differences between the individual felonies are compared in this bachelor thesis. Forth it provides the explanation of subsidiary position of the endangerment under the influence of an addictive substance felony and of the general endangerment itself. The term “investigation” is explained from the universal perspective in contrast to the criminal point of view. The practical part uses casuistry elements, which are demonstrated by basic approaches that overall lead to the clarification of the listed occupation.

OBSAH

ÚVOD	8
1 CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	9
2 TYPOVÉ ZNAKY SKUTKOVÉ PODSTATY TRESTNÝCH ČINŮ	11
2.1 Obligatorní znaky skutkové podstaty	11
2.1.1 Objekt	11
2.1.2 Objektivní stránka	12
2.1.3 Subjekt.....	14
2.1.4 Subjektivní stránka	14
2.1.4.1 Úmysl.....	15
2.1.4.2 Nedbalost	16
2.1.5 Protiprávnost	18
2.2 Fakultativní znaky skutkové podstaty	18
2.2.1 Fakultativní znaky objektivní stránky	18
2.2.2 Fakultativní znaky subjektivní stránky.....	19
3 ROZBOR „NEBEZPEČÍ“ U TRESTNÉHO ČINU OBECNÉHO OHROŽENÍ DLE § 272 A OBECNÉHO OHROŽENÍ Z NEDBALOSTI DLE § 273 TRESTNÍHO ZÁKONÍKU.....	20
3.1 Vývoj trestného činu obecného ohrožení dle § 272 Trestního zákoníku v novodobé historii České republiky	21
3.2 Úprava trestných činů obecné ohrožení dle § 272 Trestního zákoníku a obecného ohrožení z nedbalosti dle § 273 Trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.	21
3.3 Rozbor skutkové podstaty trestného činu obecného ohrožení dle § 272 Trestního zákoníku.....	23
3.3.1 Objekt	23
3.3.2 Objektivní stránka	23
3.3.3 Subjekt.....	24
3.3.4 Subjektivní stránka	25
3.4 Rozbor skutkové podstaty trestného činu obecného ohrožení z nedbalosti dle § 273 Trestního zákoníku	25
4 ROZBOR „NEBEZPEČÍ“ U TRESTNÉHO ČINU OHROŽENÍ POD VLIVEM NÁVYKOVÉ LÁTKY DLE § 274 TRESTNÍHO ZÁKONÍKU	26

4.1 Vývoj trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 Trestního zákoníku v novodobé historii České republiky	26
4.2 Úprava trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.....	27
4.3 Rozbor skutkové podstaty trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 Trestního zákoníku	28
4.3.1 Objekt	28
4.3.2 Objektivní stránka	28
4.3.3 Subjekt.....	29
4.3.4 Subjektivní stránka	30
5 VZÁJEMNÝ VZTAH TRESTNÉHO ČINU OHROŽENÍ POD VLIVEM NÁVYKOVÉ LÁTKY VŮČI TRESTNÝM ČINŮM OBECNÉHO OHROŽENÍ A OBECNÉHO OHROŽENÍ Z NEDBALOSTI.....	31
6 KAZUISTIKA	33
6.1 Příklad kvalifikace trestného činu obecné ohrožení	33
6.2 Příklad kvalifikace trestného činu obecného ohrožení z nedbalosti.....	34
6.3 Příklad kvalifikace trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky.....	36
6.4 Hodnocení kazuistik	38
7 METODIKA OBJASŇOVÁNÍ A VYŠETŘOVÁNÍ TRESTNÝCH ČINŮ OBECNĚ NEBEZPEČNÝCH	40
7.1 Specifika vyšetřování obecného ohrožení	44
7.2 Specifika vyšetřování ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 Trestního zákoníku.....	46
ZÁVĚR	49
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	51
SEZNAM PŘÍLOH.....	53
PŘÍLOHY	54

ÚVOD

Obecně nebezpečná trestná činnost patří k nejzávažnější trestné činnosti, která se přímo a každodenně dotýká široké veřejnosti, životů, zdraví a majetku, kdy toto nebezpečí je obecně vnímáno zpravidla v souvislosti s úmyslnými činy, které se z ohrožovací fáze dostanou do poruchového následku. Mnoho lidí si neuvědomuje, že se s těmito trestnými činy setkávají každodenně v latentní podobě na silnicích, v panelových domech, v zaměstnání a jinde. Proto má případné naplnění zavinění pachatele tak fatální následky.

Vyšetřování trestných činů dle obecného vnímání probíhá od počátečních úkonů Policie České republiky (dále jen policie) na místě činu. Toto obecné vnímání pojmu „*vyšetřování*“, které je spojeno s činností policie, se liší od pojetí zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen Trestního řádu), ve kterém se trestní řízení před zahájením trestního stíhání dle ustanovení § 160 odst. 1 Trestního řádu, nazývá prověřování. S obecným pojmem „*vyšetřování*“ lze spojit trestně právní pojetí „*přípravné řízení*“, které provádí policejní orgán a státní zástupce.

Zásadním úkonem v přípravném řízení je ohledání místa činu dle ustanovení § 113 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen Trestní zákoník). Tento úkon, respektive kvalita jeho provedení, ovlivňuje celý průběh vyšetřování i samotný výsledek vyšetřování. Řádné ohledání místa činu je závislé na odbornosti konkrétního policisty, kriminalistického technika, ale zejména na stavu místa činu po dokončení záchranných a vyprošťovacích prací.

Tato práce klade zvláštní důraz na správnou právní kvalifikaci skutku, protože určuje nasazení specialistů na danou problematiku a nastavuje správný postup dle platné metodiky. Právní kvalifikace trestných činů vychází ze znalosti rozboru skutkové podstaty trestných činů a v případě obecně ohrožujících trestných činů i na znalosti výkladových stanovisek, která specifikují obligatorní znaky skutkových podstat obecně ohrožujících trestných činů. Tato specifika jdou mimo kodifikovanou úpravu Trestního zákoníku a jsou vyjádřena pouze ustálenou soudní praxí.

V práci budou popsány typové znaky skutkové podstaty obecně ohrožujících trestných činů. Dále bude vysvětleno subsidiární postavení trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky vůči trestnému činu obecného ohrožení a obecného ohrožení z nedbalosti.

1 CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je analyzovat formou „de lege lata“ účinné právní úpravy zkoumané problematiky skutkových podstat trestných činů obecného ohrožení a ohrožení pod vlivem návykové látky. Dále pak komparativní metodou analýzy komentářů k Trestnímu zákoníku přímo definovat jednotlivé typové znaky skutkových podstat obecně ohrožujících trestných činů, které, v kodifikované podobě Trestního zákoníku, absentují. Za pomoci metody syntézy ze shromážděných informací a na základě analýzy vlastní kazuistiky metodicky vytyčit policejnímu orgánu specifika vyšetřování trestných činů obecného ohrožení a ohrožení pod vlivem návykové látky a navrhnout praxeologická opatření.

Vedlejším cílem bakalářské práce je opět formou analýzy „de lege lata“ účinné právní úpravy specifikovat obligatorní i fakultativní znaky skutkové podstaty trestného činu, a to pro jednodušší orientaci při určování právní kvalifikace trestných činů.

V teoretické části se bakalářská práce bude zabývat znaky skutkové podstaty trestných činů a jejich rozbořem. Dále bude vysvětlen pojem „nebezpečí“, který je nezbytný pro kvalifikaci jednotlivých jednání. Budou vysvětleny pojmy „ohrožující“ a „poruchové“ následky. Jejich posouzení je rozhodné pro obecně ohrožující trestné činy.

V další části, bude práce zaměřena na skutkové podstaty obecně ohrožujících trestných činů. Historickou metodou vymezí základní změny, které ustanovení těchto trestných činů prodělalo v novodobé historii.

Budou vysvětleny základní pojmy, jakými jsou např. „stav vylučující způsobilost“, „lidi“, „jiný škodlivý účinek“, „škoda velkého rozsahu“, „jiná činnost“ a dále zásadní rozdíl trestněprávního a přestupkového jednání spojeného s vykonáním určité činnosti pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

Za pomoci analýzy komentářů k Trestnímu zákoníku bude vysvětleno subsidiární postavení trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 Trestního zákoníku a porovnání úmyslného a nedbalostního jednání u trestných činů obecného ohrožení dle § 272, § 273 Trestního zákoníku.

V praktické části práce bude vysvětlen pojem „vyšetřování“, a to jak v obecném chápání, tak i v trestněprávní rovině. Budou popsány stěžejní úkony vyšetřování:

ohledání místa činu dle § 113 Trestního řádu, provádění výslechů dle ustanovení § 158 odst. 6, odst. 9 Trestního řádu nebo přibírání znalců dle § 105 Trestního řádu.

V praktické části bakalářské práce bude využita kazuistika, na které budou demonstrovány stěžejní fáze prověřování a vyšetřování uvedených trestných činů a základní postupy, které vedly k objasnění uvedené trestné činnosti. Dále práce popíše nedostatky, které vyšetřování komplikovaly. Kazuistiky z policejní praxe na Službě kriminální policie a vyšetřování na Územním odboru Ústí nad Labem budou v přílohách doplněny o obžalobu státního zástupce a meritorní rozhodnutí soudů prvního i druhého stupně.

2 TYPOVÉ ZNAKY SKUTKOVÉ PODSTATY TRESTNÝCH ČINŮ

Skutková podstata trestných činů je tvořena souborem typových znaků, kterými se jednotlivé trestné činy od sebe odlišují a jimiž jsou charakterizovány. Mezi znaky skutkové podstaty se řadí objekt, objektivní stránka, subjekt a subjektivní stránka. Současně musí být naplněna i protiprávnost jednání, bez které se nemůže jednat o trestný čin. Skutková podstata spojuje několik obligatorních a fakultativních znaků.¹

2.1 Obligatorní znaky skutkové podstaty

Obligatorní, tedy povinné znaky skutkové podstaty musí existovat u každé skutkové podstaty trestného činu, i když nejsou vždy výslovně vyjádřeny v paragrafovém znění. Nenaplnilo-li jednání všechny tyto znaky, nejedná se o trestný čin. Výjimku v tomto případě může tvořit jiná forma pachatelství nebo stádium trestného činu. Mezi obligatorní znaky patří objekt, objektivní stránka, subjekt a subjektivní stránka a protiprávnost.²

2.1.1 Objekt

Objektem chápeme zájem chráněný zákonem, který lze vyjádřit jako určité společenské vztahy, zájmy a hodnoty. Objektem je tvořena systematika zvláštní části trestního zákoníku a to dle významu zájmu chráněného trestním zákonem. Objekt dělíme do třech základních kategorií. Objekt obecný (rodový), který se dá vyjádřit zájmem a právy společnosti zakotvenými v ústavě a listině základních práv a svobod, kdy tato práva jsou chráněna trestním zákonem. Bližší specifikací objektu je objekt druhový (skupinový), který je vyjádřen jednotlivými hlavami ve zvláštní části trestního zákoníku. Tento objekt pod sebe seskupuje trestné činy s příbuznou povahou. Tento objekt tvoří systematickosti trestního zákoníku. Dále určujeme objekt individuální, který lze charakterizovat

---

¹ CHMELÍK, J. Rukověť trestního práva hmotného a procesního. Praha : Linde , 2012. s. 52.

² JELÍNEK, J., a kol. *Trestní právo hmotné, Obecná část, Zvláštní část*, 1. Vydání. Praha : Leges, 2004. s. 127.

jednotlivými vztahy, zájmy, hodnotami, které jsou chráněny jednotlivými paragrafy ve zvláštní části trestního zákoníku.³

2.1.2 Objektivní stránka

Objektivní stránka je vnější stránkou trestného činu a je charakterizována způsobem spáchání trestného činu a jeho následkem. Tvoří ji složky jednání, následek a příčinný vztah mezi jednáním a následkem (kauzální nexus).⁴

a) Jednáním, ve smyslu trestního práva, rozumíme vědomý projev vůle pachatele ve vnějším světě, kdy tato činnost směřuje k dosažení konkrétního cíle nebo záměru. Abychom mohli hovořit o jednání v trestně právní rovině, musí být spojeny vnitřní složka, tedy vůle, s vnější složkou, a to projevem vůle ve vnějším světě, tedy psychická a fyzická stránka jednání. „*Jednáním rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel povinen podle jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, v důsledku dobrovolného převzetí povinnosti konat nebo vyplývala-li taková jeho zvláštní povinnost z jeho předchozího ohrožujícího jednání, anebo k němuž byl z jiného důvodu podle okolností a svých poměrů povinen.*“⁵ Konáním tedy chápeme vůlí řízený svalový pohyb a opomenutím chápeme vůlí řízené zdržení se svalového pohybu. I když toto ustanovení klade konání i opomenutí na roveň, je třeba zdůraznit, že každé opomenutí nemá úplně stejnou závažnost jako konání, ale musí se jednat o opomenutí zvláštní povinnosti vyplývající z konkrétního postavení pachatele v systému společenských vztahů, o opomenutí povinnosti vyplývající z konkrétních okolností případu. Nestačí porušení povinnosti vyplývající pouze z morálních pravidel.⁶

b) Následek je druhým obligatorním znakem objektivní stránky trestného činu. „*Následkem rozumíme porušení nebo ohrožení hodnot, které jsou objektem trestného činu. Toto porušení nebo ohrožení je způsobeno jednáním charakterizujícím trestný čin.*“⁷ Některé skutkové podstaty vyžadují za následek poruchu zájmu chráněného trestním zákonem, jako je tomu v případě ublížení na zdraví u trestného činu podle § 146 Trestního

---

³ JELÍNEK, J., a kol. *Trestní právo hmotné, Obecná část, Zvláštní část*, 4. Vydání. Praha : Leges, 2014. s. 170-175.

⁴ ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*, 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 155.

⁵ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem*, Olomouc : ANAG, 2011. s. 383.

⁶ ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*, 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 158.

⁷ JELÍNEK, J., a kol. *Trestní právo hmotné, Obecná část, Zvláštní část*, 4. Vydání. Praha : Leges, 2014. s. 188.

zákoníku, nebo škoda nikoliv nepatrná u § 205 odst. 1 písm. a) Trestního zákoníku. U jiných skutkových podstat trestných činů je následkem ohrožení, tedy reálné hrozící nebezpečí vzniku poruchy. Takto je tomu například u trestného činu podle § 272 Trestního zákoníku, tedy nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví pro lidi či nebezpečí vzniku škody velkého rozsahu na cizím majetku. Podle toho rozlišujeme trestné činy na poruchové a ohrožovací.

c) „Příčinný vztah (kauzální nexus) je dalším obligatorním znakem objektivní stránky trestného činu, a proto pachatel může být trestně odpovědný za trestný čin jen tehdy, pokud svým jednáním skutečně způsobil trestněprávně relevantní následek. Není-li zde příčinný vztah, nelze mu k tíži přičítat následek, což pak vede k tomu, že odpadá i jeho trestní odpovědnost.“⁸

Příčinný vztah je zpravidla stanoven na základě teorie podmínky (teorie *condicion sine qua non*), kdy tato metoda zkoumá příčiny každého jevu, bez něhož by daný následek nebo účinek vůbec nenastal, případně nastal jiným způsobem, a to co do rozsahu poruchy či ohrožení v závislosti na konkrétním místě, času atd. Jakákoli podmínka, bez níž by následek nenastal, nebo sice nastal, ale jinak, se pokládá za příčinu dané teorie.⁹

Příčinnou souvislost z trestně právního hlediska lze vymezit dvěma specifickými zásadami a to zásadou umělé izolace jevů a zásadou gradace příčinné souvislosti. Izolací jevů je myšlen výběr trestně právně relevantních hlavních příčin nebo jevů ze souboru všech jevů, které se mohly na daném skutku podílet, a spojení jich s trestně právně relevantním následkem uvedeným ve skutkové podstatě. Gradací příčinné souvislosti je myšleno zkoumání různých příčin či jevů, které přispěly různou intenzitou na vzniku nebo způsobení následku, což určuje i povahu a závažnost samotného jednání. Toto má zásadní význam zejména tehdy, kdy se na způsobení následku podílelo více osob různým způsobem i případně samotné jednání poškozeného. V případě, že stupeň podílu na následku klesne na nepatrnou úroveň tak, že příčinná souvislost je bez významu, nebude se jednat o trestný čin.¹⁰

---

⁸ ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*, 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 162.

⁹ ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*, 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 163.

¹⁰ JELÍNEK, J., a kol. *Trestní právo hmotné, Obecná část, Zvláštní část*, 4. Vydání. Praha : Leges, 2014. s. 195-197.

2.1.3 Subjekt

Pojmem subjekt chápeme pachatele. Při zachování základních znaků tedy věku a přičetnosti a u mladistvých ještě rozumové a mravní vyspělosti, dělíme subjekt na obecný, konkrétní a speciální.

a) Obecný subjekt je za dodržení shora uvedených obecných znaků kterákoliv osoba, která naplní ostatní typové znaky skutkové podstaty. V Trestním zákoně bývá zpravidla označena slovem „KDO“ na začátku skutkové podstaty trestného činu.

b) Konkrétní subjekt vyznačuje zvláštní vlastnost pachatele, tedy zdůrazňuje jeho individualitu. Příkladem je trestný čin vraždy novorozeného dítěte matkou podle ustanovení § 142 Trestního zákoníku, kdy se tohoto skutku může dopustit právě jen matka, nebo u trestného činu dle ustanovení § 222 Trestního zákoníku se skutku může dopustit jen konkrétní dlužník, který poškodí svého věřitele.

c) Speciální subjekt je podmíněn zvláštní způsobilostí nebo postavením pachatele – např. vojenské trestné činy podle Hlavy XII zvláštní části Trestního zákoníku, kterých se může dopustit pouze voják, nebo trestné činy úředních osob podle druhého dílu Hlavy X zvláštní části Trestního zákoníku, kterých se může dopustit pouze pachatel v postavení úřední osoby.¹¹

2.1.4 Subjektivní stránka

Obligatorním znakem subjektivní stránky trestného činu, který je nezbytný pro naplnění kterékoli skutkové podstaty trestného činu, je zavinění, které může být ve formě úmyslu nebo ve formě nedbalosti. Zavinění je vybudováno:

a) na složce vědění (intelektuální), která zahrnuje vnímání pachatele, tj. odraz předmětů, jevů a procesů ve smyslových orgánech člověka, jakož i představu předmětů a jevů, které pachatel vnímal dříve nebo ke kterým dospěl svým úsudkem na základě znalostí a zkušeností,

---

¹¹ JELÍNEK, J., a kol. *Trestní právo hmotné, Obecná část, Zvláštní část*, 4. Vydání. Praha : Leges, 2014. s. 219-221.

b) na složce vůle (volní), zahrnující především chtění nebo srozumění, to znamená v podstatě rozhodnutí jednat určitým způsobem se znalostí podstaty věci. Jestliže pachatel rozhodné skutečnosti nechce, ani s nimi není srozuměn, není tu žádný volní vztah. Zavinění má i nadále dvě formy – „úmysl“ dle ustanovení § 15 Trestního zákoníku a „nedbalost“ dle ustanovení § 16 Trestního zákoníku.¹²

Zavinění jako vnitřní psychický vztah pachatele k podstatným složkám trestného činu musí být dáno v době činu. Jak představy, vědomosti, tak i vůle pachatele, která není dána v době činu, nemají pro zavinění význam. Stejně je třeba postupovat i u nedbalostních trestných činů, kde se třeba pachatel spoléhá na to, že neohrozí zájem chráněný Trestním zákonem, nutno posuzovat podle situace, jak se jevila v době činu, a nikoli podle toho, co později vyšlo najevo. Trestní zákoník vychází ze zásady důsledného uplatňování odpovědnosti za zavinění. Tato zásada patří mezi základní kameny, na kterých je vybudována definice trestného činu, což vyplývá z ustanovení dle § 13 odst. 2 Trestního zákoníku, že k trestnosti činu je třeba úmyslné zavinění, nestanovili trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti. Význam této zásady spočívá v tom, že k naplnění trestní odpovědnosti za následek nestačí ho jen způsobit, ale je nutno ho také zavinit. Bez zavinění není trestný čin a tedy ani trest.¹³

2.1.4.1 Úmysl

Úmysl dělíme na přímý a nepřímý, kdy u obou druhů je společné, že rozumová složka u pachatele zahrnuje i představu rozhodujících skutečností, alespoň jako přicházejících v úvahu.

a) U přímého úmyslu (*dolus directus*) pachatel věděl, že způsobem uvedeným v trestním zákoně poruší nebo ohrozí zájem chráněný takovým zákonem, nebo alespoň věděl, že může uvedený zájem porušit nebo ohrozit, a chtěl takové porušení nebo ohrožení způsobit. Lze si představit případy, kdy pachatel bude některé skutečnosti přímo chtít a s ostatními bude pouze srozuměn (např. u trestného činu pohlavního zneužití podle ustanovení § 187 Trestního zákoníku bude pachatel chtít souložit, ale bude pouze

---

¹² ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*, 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 211.

¹³ ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*, 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 210-212.

srozuměn s tím, že poškozené je méně než patnáct let). V takovém případě však bude trestný čin spáchán s eventuálním úmyslem.¹⁴

b) U nepřímého či eventuálního úmyslu (*dolus eventualit*) „pachatel věděl, že svým jednáním může způsobit porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem a pro případ, že jej způsobí, byl s tím srozuměn“¹⁵. Srozumění pachatele u nepřímého úmyslu vyjadřuje aktivní volní vztah pachatele ke způsobení následku relevantního pro trestní právo, čímž je míněna vůle, jež se projevila navenek, tedy chováním pachatele. „Způsobení takového následku však není přímým cílem pachatele, ani nevyhnutelným prostředkem, neboť pachatel sleduje svým záměrem cíl jiný, který může být z hlediska trestního práva jak cílem relevantním, tak i cílem nezávadným. Přitom je však pachatel vždy srozuměn s tím, že realizace tohoto cíle předpokládá způsobení následku významného pro trestní právo, avšak tento následek je nechtěným, pouze vedlejším následkem jednání pachatele, s kterým je však srozuměn. Srozuměním se rozumí i smíření pachatele s tím, že způsobem uvedeným v trestním zákoně může porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem“.¹⁶

2.1.4.2 Nedbalost

Trestní zákoník vymezuje nedbalostní zavinění při neexistenci volní složky pomocí složky vědění (intelektuální, vědomostní, rozumové), která tu buď je, nebo není. Kvalitativní rozdíl oproti úmyslu je ve volní složce, která u nedbalosti chybí, neboť tu není vůle spáchat trestný čin. Nedbalost je tedy možno obecně vymezit tak, že pachatel zanedbáním povinné opatrnosti při svém jednání způsobí nezamýšlený trestněprávně relevantní následek. Důležité je v této souvislosti zdůraznit, že nedbalost nelze ztotožňovat s opomenutím, neboť jednání z nedbalosti lze uskutečnit jak konáním, tak i opomenutím.¹⁷

---

¹⁴ ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*, 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 221.

¹⁵ ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*, 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 222.

¹⁶ ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*, 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 222.

¹⁷ ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*, 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 235.

a) Při vědomé nedbalosti „pachatel věděl, že může způsobem uvedeným v Trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takový následek nezpůsobí“.¹⁸ Z toho vyplývá, že při nedbalostním jednání pachatel nedodrží míru opatrnosti, ke které je, v rámci daných okolností, povinen a současně i dle svých možností, schopen. Nestačí tedy pouhé zjištění, že pachatel věděl, že svým jednáním může dané porušení nebo ohrožení způsobit, ale je nutné zjistit všechny skutečnosti, z nichž lze spolehlivě zjistit, že bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že k poruše nebo ohrožení nedojde. Zkušenosti pachatele a další okolnosti jsou rozhodné k posouzení přiměřenosti jeho důvodů. Nepřiměřenost důvodů není možno zaměňovat s omylem, ve kterém pachatel jednal vlivem nesprávné znalosti skutečností.¹⁹

Je patrná shoda, ve složce vědění, u vědomé nedbalosti a eventuálního úmyslu, ale oproti úmyslu nepřímému zde chybí složka vůle, která je vyjádřena srozuměním. U nedbalosti vědomé pachatel ví, že následek může nastat, ale způsobit ho nechce, není s ním ani srozuměn a spoléhá na to, že ho nezpůsobí. Při posuzování hranic vědomé nedbalosti od eventuálního úmyslu je třeba hodnotit důvody, díky kterým pachatel spoléhá na nezpůsobení následku, a zda tyto jsou dostatečné. Za dostatečné lze považovat jen takové důvody, které sice v dané věci nemohly zabránit trestněprávně relevantnímu následku, ale za jiných okolností by mohly následku reálně zabránit. V případě, že pachatel spoléhá jen na šťastnou náhodu, jedná v eventuálním úmyslu a ne z vědomé nedbalosti.²⁰

b) Nevědomou nedbalost Trestní zákoník vymezuje tak, že pachatel nevěděl, že svým jednáním může takový následek způsobit, ale vzhledem k osobním poměrům a okolnostem vědět měl a mohl. Při nevědomé nedbalosti jsou současně dány povinnosti a možnosti předvídat porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem, kdy absence kterékoliv z obou složek znamená, že nejde o zavinění. Povinnost a možnost

---

¹⁸ JELÍNEK, J., a kol. *Trestní právo hmotné, Obecná část, Zvláštní část*, 4. Vydání. Praha : Leges, 2014. s. 241.

¹⁹ JELÍNEK, J., a kol. *Trestní právo hmotné, Obecná část, Zvláštní část*, 4. Vydání. Praha : Leges, 2014. s. 241.

²⁰ ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*, 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 236.

předvídat jsou v zákoně vyjádřeny slovy „vědět měl a mohl“, což je stav, kterým se toto zavinění liší od náhody.²¹

2.1.5 Protiprávnost

O trestný čin se ve smyslu ustanovení § 13 odst. 1 Trestního zákoníku může jednat pouze tehdy, je-li tento protiprávní. U některých skutkových podstat je protiprávnost charakterizována slovy „neoprávněně, bez povolení či nedovoleně, porušením zákonů nebo jiných právních předpisů, nesplněním zákonné povinnosti nebo v rozporu se zásadami a pravidly atd.“, kdy z tohoto lze dovodit, že protiprávnost vychází z jiných právních norem, jako je třeba Ústava a ústavní zákony, Listina základních lidských práv a svobod, různé předpisy a pravidla upravená právním řádem.²²

2.2 Fakultativní znaky skutkové podstaty

Fakultativní znaky trestného činu nejsou vyžadovány u všech typových znaků skutkové podstaty, ale v případě, že jsou zákonem vyžadovány, stávají se obligatorními pro daný trestný čin.

2.2.1 Fakultativní znaky objektivní stránky

Fakultativní znaky objektivní stránky trestného činu a jeho typové společenské škodlivosti se vyskytují jak u základních skutkových podstat, tak i u skutkových podstat kvalifikovaných či privilegovaných. Proto jejich účelem je zpřesnění typizace trestného činu zejména z hlediska odlišení jednotlivých trestných činů navzájem a vyjádření vyšší či nižší míry trestnosti. Nepovinnými znaky objektivní stránky trestného činu jsou dále: čas, místo, účinek, hmotný předmět útoku a prostředky ke spáchání. Místem spáchání činu (např. „na palubě“) v ustanovení § 290 odst. 1 Trestního zákoníku, čas spáchání činu („v době nouzového stavu“) v ustanovení § 247 Trestního zákoníku, způsob spáchání činu (např. „zvláště surovým nebo trýznivým způsobem“) v ustanovení § 140 odst. 3 písm. i) Trestního zákoníku, prostředkem u vydírání (např. „se zbraní“)

---

²¹ JELÍNEK, J., a kol. *Trestní právo hmotné, Obecná část, Zvláštní část*, 4. Vydání. Praha : Leges, 2014. s. 241-242.

²² VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc : ANAG, 2011. s. 31-32

dle ustanovení § 175 odst. 2 písm. c) Trestního zákoníku, popř. účinek, jako změna na hmotném předmětu útoku v ustanovení dle § 145 odst. 1 Trestního zákoníku (např. „těžká újma na zdraví“) nebo v ustanovení dle § 146 odst. 3 Trestního zákoníku („smrt“). Následek nelze ztotožňovat s účinkem, naopak je třeba je přísně odlišovat.²³

2.2.2 Fakultativní znaky subjektivní stránky

Fakultativní znaky subjektivní stránky se mohou také vyskytnout u některých skutkových podstat. Mezi ně zařazujeme pohnutku (motiv) a cíl (účel, záměr) pachatelova jednání.

Zvláštní postavení má pohnutka, která nemá význam jen jako znak některých skutkových podstat, ale v trestním zákoně je používána i v obecném pojetí, neboť je jedním z hledisek pro posouzení povahy a závažnosti činu a je na ni třeba brát zřetel při výměře trestu, kde může být okolností polehčující, nebo přitěžující, i okolností podmiňující použití vyšší trestní sazby (zvláště zavrženíhodná pohnutka dle ustanovení § 54 odst. 3 písm. a) Trestního zákoníku). V některých případech může pohnutka sama nebo ve spojení s jinými polehčujícími okolnostmi odůvodnit i snížení trestu (dle ustanovení § 58 Trestního zákoníku). V případě, že skutková podstata vyžaduje pohnutku jako znak povinný, je její naplnění nutné (např. v ustanovení dle § 325 odst. 1 písm. b) Trestního zákoníku – „pro výkon pravomoci úřední osoby“).

V některých případech může být znakem skutkové podstaty cíl (účel), kdy z konstrukce takové podstaty vyplývá, že se vyžaduje u daného skutku úmysl přímý (např. v ustanovení § 174, § 316, §317 Trestního zákoníku). Cíl je podstatným znakem u pokračování v trestném činu nebo u trestných činů hromadných.

Ve skutkových podstatách zná trestní zákon i jiné subjektivní vztahy a stavy pachatele, jako je tomu u ustanovení dle § 142 Trestního zákoníku – „rozrušení způsobené porodem“ a pod. Pokud jsou tyto subjektivní vztahy znakem skutkové podstaty trestného činu, pak musí být naplněny k trestní odpovědnosti pachatele.²⁴

---

²³ CHMELÍK, J. Rukověť trestního práva hmotného a procesního. Praha : Linde, 2012. s. 63.

²⁴ JELÍNEK, J., a kol. *Trestní právo hmotné, Obecná část, Zvláštní část*, 4. Vydání. Praha : Leges, 2014. s. 246-247.

3 ROZBOR „NEBEZPEČÍ“ U TRESTNÉHO ČINU OBECNÉHO OHROŽENÍ DLE § 272 A OBECNÉHO OHROŽENÍ Z NEDBALOSTI DLE § 273 TRESTNÍHO ZÁKONÍKU

Uvedené trestné činy patří do VII hlavy Trestního zákoníku a jedná se o obecně nebezpečné trestné činy. Pro tyto trestné činy je společné, že pro dokonání postačuje vyvolání nebezpečí bez toho, aby došlo k poruše objektu. Zda takové bezprostřední nebezpečí vzniklo, nutno posuzovat vždy v souvislosti se všemi okolnostmi konkrétního případu, se způsobem provedení činu, s časem i místem spáchání činu a s jeho povahou, zejména účinností prostředků, které pachatel použil. Teorie práva rozlišuje dva druhy ohrožení a to nebezpečí konkrétní a abstraktní.²⁵

Konkrétní nebezpečí je dáno reálným ohrožením určitých osob nebo majetku. Příkladem může být např. požár, kterým jsou ohroženy osoby v hořícím domě, jejich majetek i samotná budova a mnohdy i další hodnoty. Právě o takové situace jde např. u trestných činů obecného ohrožení podle § 272 Trestního zákoníku a obecného ohrožení z nedbalosti podle § 273 Trestního zákoníku a s těmito ustanoveními je současně spojeno i bezprostřední nebezpečí, kdy samotná bezprostřednost znamená výrazné přiblížení se k poruše. Nestačí proto, když jednáním pachatele byla vytvořena jen taková situace, v níž obecně nebezpečný následek může sice vzniknout, avšak jen po splnění dalších podmínek, které jsou ještě v moci pachatele nebo jiných osob. Současně však pro stav obecného nebezpečí nemusí k poruše vůbec dojít. Obecné nebezpečí nastane již tehdy, když vznikne situace, která charakterem, intenzitou a živelností je schopna vyvolat situaci, při které hrozí lidem bezprostřední nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo škody velkého rozsahu na cizím majetku. Pro takové nebezpečí je typická živelnost a neovladatelnost průběhu událostí, na které již nemá vliv ani pachatel a ani ohrožené osoby.

V případě nebezpečí bezprostředního a vzdáleného jde zejména o to, jak daleko je vzdálen okamžik ohrožení od okamžiku poruchy. Jde tedy o to, jaké okolnosti musejí nastat, aby došlo k poruše chráněného zájmu, který je nebezpečím ohrožen.²⁶

---

²⁵ CHMELÍK, J., a kol. *Trestní právo hmotné. Zvláštní část*. Praha : Linde, 2010. s. 215.

²⁶ ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník, 2. Vydání*. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 2767.

3.1 Vývoj trestného činu obecného ohrožení dle § 272 Trestního zákoníku v novodobé historii České republiky

V průřezu novodobé historie se v návaznosti na dobu, potřeby společnosti a samozřejmě i politickou situaci vyvíjely jednotlivé trestné činy, jejich trestnost a zejména jejich kvalifikace. Po roce 1989 došlo k vypuštění obsahu v ustanovení § 190 odst. 2 písm. a) Trestního zákona „*dopustí-li se činu uvedeného v odstavci 1 nebo 2 na majetku, který je v socialistickém vlastnictví*“ a nesmíme zapomenout také na určení škody, tedy v případě obecného ohrožení škody velkého rozsahu uvedené v § 89 odst. 14 Trestního zákona, *kdy touto škodou rozumíme škodu dosahující nejméně pětisetnásobku nejnižší měsíční mzdy stanovené nařízením vlády, tedy škodu nejméně 1.000.000,-Kč.*²⁷

3.2 Úprava trestných činů obecné ohrožení dle § 272 Trestního zákoníku a obecného ohrožení z nedbalosti dle § 273 Trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.

Obecné ohrožení dle ustanovení § 272 Trestního zákoníku

„(1) Kdo úmyslně způsobí obecné nebezpečí tím, že vydá lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že zapříčiní požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání, nebo kdo takové obecné nebezpečí zvýší anebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin opětovně v krátké době,

c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu, nebo

d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt.

(3) Odnětím svobody na dvanáct až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

---

²⁷ ŠÁMAL, P., RIZMAN, S. *Trestní zákon. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 1994. s. 426, 657.

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 úmyslně smrt, nebo
  - b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.
- (4) Příprava je trestná.²⁸

Obecné ohrožení z nedbalosti dle ustanovení § 273 Trestního zákoníku

(1) „Kdo z nedbalosti způsobí obecné nebezpečí tím, že vydá lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že zapříčiní požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání, nebo kdo z nedbalosti takové obecné nebezpečí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví,
- b) spáchá-li takový čin proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo
- b) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 2 písm. b) škodu velkého rozsahu nebo těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 2 písm. b) smrt.²⁹

---

²⁸ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc : ANAG, 2011. s. 977-978.

²⁹ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc : ANAG, 2011. s. 984.

3.3 Rozbor skutkové podstaty trestného činu obecného ohrožení dle § 272 Trestního zákoníku

3.3.1 Objekt

„Objektem tohoto trestného činu je zájem na ochraně života nebo zdraví lidí anebo zájem na ochraně cizího majetku.“ Tyto chráněné zájmy nemusí být obecně nebezpečným jednáním ohroženy všechny, i když tomu tak zpravidla bývá. Postačí i ohrožení nebo porušení jen jednoho z uvedených zájmů.³⁰

3.3.2 Objektivní stránka

Objektivní stránka je naplněna:

a) Jednáním pachatele je jednání, kterým *způsobí, zvýší* obecné nebezpečí nebo *ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění*. Jednání může být jak ve formě konání, tak i ve formě opomenutí. Toto jednání bude přímým předmětem vyšetřování a zjišťovat se bude zpravidla společně se znakem zavinění. Jako trestný čin podle ustanovení § 272 odst. 1 alinea 2 Trestního zákoníku se postihuje *zvýšení obecného nebezpečí* anebo *ztížení jeho odvrácení nebo zmírnění*. Z toho vyplývá, že v těchto případech musí již v době činu existovat obecné nebezpečí. Jednání, které uvedený následek vyvolává, však může i předcházet, jestliže mezi tímto jednáním a následkem existuje příčinný vztah a pokud subjektivní stránka pokrývá i možnost tohoto následku, např. zanedbání bezpečnostních nebo protipožárních opatření.

Pachatel zvyšuje již existující obecné nebezpečí obvykle tehdy, pokud:

- přispívá k jeho větší intenzitě (např. přidáním hořlaviny do ohně),
- přispívá k jeho rozšíření z hlediska rozsahu (např. vytváření podmínek, aby se požár přenesl na další objekty), a tím zároveň přispívá k prohloubení jeho obecně nebezpečných následků.

Pachatel *ztěžuje odvrácení obecného nebezpečí* tím, že svým jednáním maří nebo brání provedení takových opatření, která jsou potřebná a způsobilá k odvrácení hrozícího nebezpečí a k zamezení jeho škodlivých následků (např. při povodni odstraní nebo zničí loď nebo techniku sloužící k opravě a uzavření protržené hráze).

---

³⁰ ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*, 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 2770.

Pachatel *ztěžuje zmírnění obecného nebezpečí* tím, že svým jednáním maří nebo brání provedení takových opatření, která se snaží zmírnit následky obecného nebezpečí (např. maří záchranné práce při povodni nebo požáru).

b) Následkem je samotné obecné nebezpečí, tedy bezprostřední, ale pouze pravděpodobné, ohrožení samotného objektu, které vychází z předpokladu, že k vážné poruše dojde a tato porucha či ohrožení svou povahou, rozsahem a intenzitou znamená, že jsou vydáni lidé, a to ve větším počtu nejméně však sedmi, v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví. Tedy nestačí vznik nebezpečí jakékoli újmy na zdraví, ale musí jít přinejmenším o nebezpečí těžké újmy na zdraví osob nebo nebezpečí škody velkého rozsahu na cizím majetku, tedy hrozící škody nejméně 5.000.000 Kč. Škoda musí hrozit cizímu majetku, tedy majetku, který nenáleží pachateli nebo alespoň nenáleží mu výlučně. Ohrožení jen vlastního majetku pachatele nestačí.

c) Příčinný vztah mezi jednáním a následkem je zejména vyžadován takzvanou bezprostředností ohrožení, tedy že *následek je způsoben již jednáním*, ze kterého bezprostředně hrozí nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví lidí nebo nebezpečí škody velkého rozsahu na cizím majetku.

Jako příklad příčinného vztahu mezi jednáním a následkem je možné uvést způsobení požáru. Aby se jednalo o obecné ohrožení, ať již ve smyslu ustanovení § 272 Trestního zákoníku nebo § 273 Trestního zákoníku, musí dojít k založení ohně na takovém místě nebo za takových podmínek, za nichž hrozí rozšíření požáru, které se vyznačuje již živelností a neovladatelností jeho průběhu. Naproti tomu, pokud pachatel založí oheň, ať již úmyslně nebo z nedbalosti, takovým způsobem nebo na takovém místě, kdy se nemůže rozšířit a nemůže jím být způsobena škoda velkého rozsahu, ani nemohou být vydáni lidé v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví, nejde o obecné ohrožení.³¹

3. 3. 3 Subjekt

Subjektem trestného činu může být kterákoliv fyzická osoba, jedná se tedy o subjekt obecný. Právnícká osoba pachatelem být nemůže.

---

³¹ ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*, 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 2770-2774.

3. 3. 4 Subjektivní stránka

Subjektivní stránka vyžaduje *úmysl*, který směřuje ke způsobení obecně nebezpečného následku, aniž by pachatel musel vědět, jakým konkrétním způsobem vznikne vlastní obecné ohrožení. Pachatelovo jednání musí být ovládáno představou nebezpečí a také vůlí ho způsobit. Úmysl pachatele, byť eventuální, tedy směřuje ke způsobení obecného nebezpečí, popř. k jeho zvýšení nebo ke ztížení jeho odvrácení nebo zmírnění. Nedbalostní forma takového jednání je postihována podle § 273 Trestního zákoníku.

Kvalifikovaná skutková podstata uvedená v § 272, odst. 2 Trestního zákoníku vytváří pouze další znaky spočívající zejména v recidivě trestného činu a dále v případném naplnění nepovinného znaku skutkové podstaty ve formě účinku. Účinkem je zde míněno způsobení škody velkého rozsahu, dále způsobení těžké újmy na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt. U kvalifikovaných skutkových podstat postačuje jednání z nedbalosti.³²

3.4 Rozbor skutkové podstaty trestného činu obecného ohrožení z nedbalosti dle § 273 Trestního zákoníku

Skutková podstata je srovnatelná se skutkovou podstatou již uvedeného trestného činu *obecné ohrožení podle § 272 Trestního zákoníku*, kdy základním rozdílem je zavinění. V subjektivní stránce trestného činu *obecné ohrožení z nedbalosti podle § 273 Trestního zákoníku* je oproti obecnému ohrožení vyžadováno zavinění z nedbalosti. Další rozdíly jsou ve kvalifikovaných skutkových podstatách uvedených v ustanovení § 273, odst. 2, 3, 4 Trestního zákoníku, kde zvýšení trestní sazby je podmíněno naplněním nepovinného znaku skutkové podstaty, a to účinku, ať již ve způsobení značné škody, těžké újmy na zdraví nebo smrti, a dále také v ustanovení § 273 odst. 2 písm. b) Trestního zákoníku ve změně pachatele, kdy oproti základní skutkové podstatě je zde vyžadován subjekt speciální, a to ve vztahu k porušení důležité povinnosti vyplývající ze zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, nebo uložené podle zákona, kdy za porušení je třeba považovat porušení některé z mnoha možných důležitých povinností, které mají vztah k ochraně zdraví lidí a majetku.

---

³² ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*, 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 2775-2777.

4 ROZBOR „NEBEZPEČÍ“ U TRESTNÉHO ČINU OHROŽENÍ POD VLIVEM NÁVYKOVÉ LÁTKY DLE § 274 TRESTNÍHO ZÁKONÍKU

Tento trestný čin je dalším trestným činem VII hlavy zvláštní části Trestního zákoníku, tedy činem obecně nebezpečným. Rozdíl oproti předchozím činům je právě v nebezpečí, které v tomto případě postačí ve formě vzdáleného nebezpečí a je zpravidla spojené s abstraktním nebezpečím. Postačuje zde pouhá existence okolností nebo situací, které odpovídají znakům vymezeným zákonem, a vzdálenost následku není podmínkou pro jeho kvalifikaci. Příkladem může být opilý řidič při řízení motorového vozidla (R 82/1950), který se při řízení nedopustí jiného přestupku či trestného činu. Vznik následku, ať již na zdraví nebo majetku, je zahrnut až ve kvalifikované skutkové podstatě. Samozřejmě trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky nepostihuje pouze řidiče motorového vozidla, ale všechny činnosti, při kterých je nebo může být ohrožen zájem chráněný zákonem. Podobně se posuzuje spáchání tohoto trestného činu lékařem při výkonu své praxe a jiné (R 31/1979).³³

4.1 Vývoj trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 Trestního zákoníku v novodobé historii České republiky

U ohrožení pod vlivem návykové látky jde zejména o ochranu společnosti před ohrožením nadměrnou konzumací alkoholu, a to především při činnostech, které mohou lidi nebo majetek ohrozit či poškodit. V praxi je zcela nejrozšířenější porušování tohoto ustanovení paragrafu ve vztahu s řízením motorového vozidla. V této oblasti zaznamenalo ustanovení tohoto trestného činu největších změn v tom, že v uvedeném znění nastalo porušení tohoto ustanovení teprve tehdy, když za řízení pod vlivem alkoholu byl již řidič potrestán či jinak postižen. Výjimku tvořila pouze činnost spojitelná v případě přímé hrozby s obecným ohrožením, kdy pachatelem je například řidič hromadného dopravního prostředku, nebo bylo-li toto ohrožení spojeno přímo

---

³³ ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*, 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 2767.

s následkem. V případě netrestaného řidiče či jiného pracovníka, který nenaplnil ostatní písmena prvního odstavce, bylo jeho jednání potrestatelné pouze jako přestupek a trestní zákon řešil až případnou recidivu obdobného jednání nebo naplnění ostatních bodů tohoto ustanovení.³⁴

4.2 Úprava trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb

Ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 Trestního zákoníku

(1) „Kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 havárii, dopravní nebo jinou nehodu, jinému ublížení na zdraví nebo větší škodu na cizím majetku nebo jiný závažný následek,

b) spáchá-li takový čin při výkonu zaměstnání nebo jiné činnosti, při kterých je vliv návykové látky zvláště nebezpečný, zejména řídí-li hromadný dopravní prostředek, nebo

c) byl-li za takový čin v posledních dvou letech odsouzen nebo z výkonu trestu odnětí svobody uloženého za takový čin propuštěn“.³⁵

---

³⁴ ŠÁMAL, P., RIZMAN, S. *Trestní zákon. Komentář*. Praha : C. H. Beck, 1994. s. 717-722.

³⁵ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc : ANAG, 2011. s. 990.

4.3 Rozbor skutkové podstaty trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 Trestního zákoníku

V kapitole rozebereme jednotlivé typové znaky skutkové podstaty trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle platné právní úpravy.

4.3.1 Objekt

Objektem trestného činu rozumíme zájem na ochraně života a zdraví lidí a ochraně cizího majetku před ohrožením plynoucím z výkonu určité činnosti pod vlivem návykové látky.

4.3.2 Objektivní stránka

Objektivní stránka vyžaduje konání, tedy užití návykové látky, jejímž vlivem se pachatel dostane do stavu vylučujícím způsobilost a v tomto stavu vykoná takovou činnost, při které může dojít k následku, tedy k ohrožení zájmu chráněnému zákonem, čímž vzniká příčinný vztah. Tento čin lze spáchat jen konáním. U kvalifikované skutkové podstaty se ohrožovacího následku stává poruchový následek.³⁶

„Pro stav vylučující způsobilost neexistuje žádná konkrétní definice, neboť různé návykové látky působí na člověka odlišně a rozdílně ho ovlivňují se zřetelem k provozované činnosti. Proto je nutné v každém jednotlivém případě zkoumat, jakou měrou byla požitou návykovou látkou ovlivněna schopnost vykonávat pachatelem provozovanou činnost.

K naplnění znaků tohoto trestného činu se nevyžaduje takový stav, kdy pachatel upadá do bezvědomí nebo není schopen komunikace, ale postačí takové ovlivnění fyzických a psychických schopností návykovou látkou, které vylučuje způsobilost vykonávat zaměstnání nebo jinou činnost, při které by mohl být ohrožen život nebo zdraví lidí nebo způsobena značná škoda na majetku“.³⁷

Pojem „návyková látka“ zahrnuje různé druhy látek, které jsou způsobilé nepříznivě ovlivnit psychiku člověka, a jedná se zejména o alkohol, omamné,

---

³⁶ JELÍNEK, J., a kol. *Trestní právo hmotné, Obecná část. Zvláštní část. 5.* Vydání. Praha: Leges, 2016, s. 745.

³⁷ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem.* Olomouc : ANAG, 2011. s. 990

psychotropní a další látky, které negativně působí na ovládací a rozpoznávací schopnosti nebo na sociální chování.

Jako ohrožení vnímáme stav, kdy porucha, k níž by mohlo dojít, ještě nenastala, ale s ohledem na zjištěné okolnosti její vznik lze předpokládat. Nemusí proto jít o ohrožení bezprostřední a konkrétní, ale nastává i v případě, kdy výkon zaměstnání nebo jiné činnosti byl zatím bez závad. Při řízení motorového vozidla vzniká ohrožení tedy již při zahájení jízdy a podobně je tomu i při ostatních činnostech.³⁸

4.3.3 Subjekt

Pachatelem může být kterákoliv fyzická osoba, jedná se tedy o subjekt obecný. Pachatelem nemůže být právnická osoba.

U kvalifikované skutkové podstaty trestného činu uvedené v ustanovení § 274 odst. 2 písm. b), c) Trestního zákoníku se jedná o subjekt konkrétní, protože je potřeba určité specializace pachatele ve vztahu k vykonávané činnosti, při níž je užití návykové látky zvláště nebezpečné.³⁹ Je to zejména u činnosti spojené s hromadnou přepravou osob, ale i v jiných případech, jako např. při práci výpravčího, strojvedoucího, při obsluze technologických procesů v chemickém průmyslu nebo v jaderné elektrárně nebo u specializace spojené s recidivou takového trestného činu.

---

³⁸ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc : ANAG, 2011. s. 990

³⁹ CHMELÍK, J., a kol. *Trestní právo hmotné. Zvláštní část*. Praha : Linde, 2010. s. 218.

4.3.4 Subjektivní stránka

Subjektivní stránka vyžaduje úmyslné zavinění. Není rozhodné, zda pachatel věděl o tom, že bude vykonávat určité zaměstnání (např. lékaře) nebo činnost (např. řídit motorové vozidlo) již v době požívání alkoholu nebo aplikace jiné návykové látky, která u něho přivedla stav vylučující způsobilost k vykonávání takového zaměstnání nebo činnosti. Z hlediska subjektivní stránky postačí, aby pachatel přinejmenším věděl, že vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost zaměstnání nebo činnost, při které by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí či způsobit značnou škodu na majetku, a byl s tím srozuměn.

V druhém odstavci zákon vyžaduje okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, k jejichž naplnění postačuje pouze zavinění z nedbalosti.⁴⁰

---

⁴⁰ ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*, 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 2793-2795.

5 VZÁJEMNÝ VZTAH TRESTNÉHO ČINU OHROŽENÍ POD VLIVEM NÁVYKOVÉ LÁTKY VŮČI TRESTNÝM ČINŮM OBECNÉHO OHROŽENÍ A OBECNÉHO OHROŽENÍ Z NEDBALOSTI

Nezbytnost trestnosti jednání naplňující skutkovou podstatu uvedených trestných činů je zakotvena v českém právu již desítky let. Průběžně se pouze mění četnost a druh poruchy či ohrožení a způsob jednání. Toto je v přímé souvislosti s dobou a způsobem života společnosti. Vzájemný vztah je založen na tom, že trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 Trestního zákoníku je k trestnému činu obecného ohrožení podle § 272 Trestního zákoníku a k trestnému činu obecného ohrožení z nedbalosti podle § 273 Trestního zákoníku v subsidiárním postavení. Jednočinný souběh je proto vyloučen. Subsidiarita (podpůrnost) je zejména tím, že u ohrožení pod vlivem návykové látky nemusíme zkoumat, zda pachatel vydal lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo zda jeho jednáním hrozí škoda velkého rozsahu na cizím majetku. Postačuje, že pachatel ve stavu vylučujícím způsobilost vykonal činnost, při které by mohlo dojít k požadované poruše. Ze zákonných znaků, zejména z dikce „by mohl ohrozit“, vyplývá, že trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 Trestního zákoníku je spáchán provedením zakázaného jednání, které má obecně nebezpečnou povahu, avšak od obecného nebezpečí ve smyslu § 272 nebo § 273 Trestního zákoníku se vedle rozsahu ohrožení liší též tím, že nebezpečí chráněným zájmům nemusí konkrétně a bezprostředně hrozit. Stačí i jen vzdálená možnost poruchy daná již tím, že pachatel vykonal určitou činnost. Závěru o naplnění znaků trestného činu podle § 274 proto např. nebrání ani ta případná skutečnost, že vozidlo bylo v konkrétním případě řízeno jinak nezávadně a ve shodě s požadavky pravidel silničního provozu. Způsob, jakým byla jízda v konkrétní věci realizována, má význam jen jako přitěžující okolnost. Oproti tomu u trestných činů obecného ohrožení je trestnost podmíněna velkým rozsahem následku a zejména bezprostřednosti vzniku ohrožujícího faktoru. Jedná se o obecně nebezpečné trestné činy, které mají na první pohled mnoho společných znaků. Zpravidla jsou tyto znaky zahrnuty v chráněném zájmu. Shodně se jeví zájem na ochranu lidského zdraví a života a také zájem na ochraně cizího majetku. Při důkladném rozboru skutkových podstat zmíněných třech trestných činů jsem z uvedeného dospěl k závěru, že nejzásadnější rozdíl je v tom, že dle § 274 Trestního zákoníku jsou znaky skutkové podstaty úmyslně poníženy, a to

zejména v požadované výši hrozící i vzniklé škody, ale i podmíněné tím, že se tohoto jednání může dopustit ten, kdo uvedenou činnost, při které může dojít nebo došlo k ohrožení zájmu chráněnému zákonem, vykoná pod vlivem návykové látky, díky které se přivede do stavu vylučujícím způsobilost. Oproti tomu trestné činy podle § 272 a § 273 Trestního zákoníku nevyžadují žádnou speciální vlastnost, ale vyžadují vyšší míru ohrožení zájmu chráněnému zákonem. Tedy nepostačuje pouhá hrozba ublížení na zdraví, ale hrozba těžké újmy na zdraví. Nepostačuje ohrožení jednoho člověka, ale nejméně sedmi lidí. Ve vztahu k ochraně cizího majetku je to obdobné, kdy nepostačuje pouze hrozba vzniku značné škody, ale škody velkého rozsahu. Stejně je to i u kvalifikovaných skutkových podstat. Je zřejmé, že zájmem společnosti není trestat nedbalostní jednání, při kterém míra ohrožení nedosahuje hodnot obecného ohrožení, kdy věc, původně vedená pro obecné ohrožení, je zpravidla finálově posouzena jako ublížení na zdraví z nedbalosti nebo usmrcení z nedbalosti nebo může být odevzdána dle ustanovení § 159a odst. 1 písm. a) Trestního řádu příslušnému správnímu orgánu pro pouhé přestupkové jednání. Obdobně je tomu i u úmyslného jednání, kdy je mnohdy věc oproti původní kvalifikaci obecného ohrožení většinou překvalifikována například na poškození cizí věci, nebo na těžké či lehké ublížení na zdraví, protože často není naplněn základní znak skutkové podstaty, a to objektivní stránka skutkové podstaty zejména v nedostatku následku nebo bezprostřednosti ohrožení.⁴¹

---

⁴¹ NOVOTNÝ, F., a kol. *Trestní zákoník 2010*. Praha: Eurounion, 2010. s. 542-545

6 KAZUISTIKA

V kazuistice jsou uvedeny případy zpracovávané na Územním odboru Policie České republiky v Ústí nad Labem, na Oddělení obecné kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování.

6.1 Příklad kvalifikace trestného činu obecné ohrožení

Dne 7. 11. 2012 bylo cestou Okresního státního zastupitelství v Ústí nad Labem doručeno na Obvodní oddělení Policie České republiky trestní oznámení s pokynem na zahájení prověřování. Po provedení prvotního šetření byly ihned zahájeny úkony trestního řízení podle § 158 odst. 3 Trestního řádu pro podezření ze spáchání zločinu obecného ohrožení dle § 272 odst. 1 Trestního zákoníku proti podezřelému K. B. a věc byla předána Službě kriminální policie a vyšetřování. Na základě šetření a písemných podkladů bylo potvrzeno podezření, že K. B. jako majitel domu nejméně v době od 13. 10. 2012 do 7. 11. 2012 na dané adrese v Ústí nad Labem, vydal úmyslně lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví tím, že umožnil vstupu lidí do uvedeného domu, ačkoliv na základě rozhodnutí Stavebního odboru Magistrátu města Ústí nad Labem, ze dne 26. 9. 2012, které nabylo právní moci dne 13. 10. 2012, bylo podezřelému nařízeno, mimo jiné, vzhledem k narušení nosné konstrukce, zamezit volnému přístupu do objektu. Toto měl zajistit nejpozději do 3 dnů od převzetí rozhodnutí. Dále prováděl opravy domu takovým způsobem, který odporoval podmínkám pro provedení nutných zabezpečovacích prací. Oproti tomuto rozhodnutí bylo dne 7. 11. 2012 v domě kontrolováno celkem 30 lidí, z toho 18 dětí, které zde nadále bydlely. Dne 25. 2. 2013 bylo podle § 160 odst. 1 Trestního řádu zahájeno trestní stíhání obviněného K. B. pro uvedený zločin a dále pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) Trestního zákoníku, kterého se měl dopustit shora uvedeným jednáním. Přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání bylo odůvodněno listinnými důkazy, a to zejména Rozhodnutím magistrátu města a dále výzvou o bezodkladném zastavení neodborně prováděných prací.

Pro právní kvalifikaci obecného ohrožení bylo stěžejní posouzení stavu nosné konstrukce statikem Ing. S. ze dne 21. 9. 2012, ze kterého vyplývá, že trámy ve stropěch druhého i třetího nadzemního podlaží jsou napadeny dřevokaznou houbou, kdy ve 3. NP je stav stropu v havarijním stavu s nutností okamžitého zajištění stropu výdřevou. Na závěr je uvedeno, že nosná konstrukce objektu je narušena, kdy narušené jsou dřevěné

trámy ve stropěch všech nadzemních podlaží. Dále je uvedeno, že opravu nelze provést za provozu a nájemníci musí být vystěhováni. Z výslechu obviněného K. B. a dále jeho otce K. B. bylo prokázáno doručení a plné vědomí o havarijním stavu celé budovy a zákazu vstupu osob do budovy. Toto měl majitel domu zabezpečit. Oproti posudku a úřednímu rozhodnutí stavebního úřadu s plným vědomím toho, že stav domu je natolik vážný, že hrozí bezprostřední zřícení stropů druhého i třetího nadzemního podlaží a tím bezprostředního ohrožení života, nebo způsobení těžké újmy na zdraví osob pohybujících se v domě, sjednal obviněný nájemní smlouvy s novými nájemníky. Dne 7. 11. 2012 při prováděném šetření, bylo kontrolováno 30 lidí. Z tohoto šetření byl proveden a do spisu zařazen videozáznam a fotodokumentace.

Obviněný při svém výslechu, kterému byl přítomen obhájce obviněného, využil svého práva dle § 100 odst. 1 Trestního řádu a odmítl k věci vypovídat.

Dne 19. 7. 2013 byla podána obžaloba dle § 176 odst. 1 Trestního řádu (viz příloha č. I).

Rychlost a preciznost provedeného šetření v objektu, ze kterého byl pořízen videozáznam a fotodokumentace, byly stěžejní pro správnou kvalifikaci skutku a následný průběh vyšetřování.

Negativní okolností v tomto vyšetřování bylo pouhé obrazové zadokumentování přítomných osob bez zjištění jejich totožnosti a kontaktních údajů, kdy bylo velmi zdlouhavé ztotožnění těchto osob z důvodu obstarání nájemních smluv, které v souvislosti s podáním vysvětlení potvrdily jednání pachatele, tedy to, že i po doručení rozhodnutí uvedených orgánů vědomě umožnil nastěhování nových nájemníků.

6.2 Příklad kvalifikace trestného činu obecného ohrožení z nedbalosti

Dne 31. 1. 2012, na základě šetření výjezdové skupiny SKPV, byly zahájeny proti neznámému pachateli úkony trestního řízení podle § 158 odst. 3 Trestního řádu pro podezření ze spáchání přečinu obecné ohrožení z nedbalosti podle § 273 odst. 1, 2 písm. a), c) Trestního zákoníku. K události došlo dne 31. 1. 2012 okolo 8:30 hod. v areálu firmy Drutep vznikem požáru, a to při úklidových prací prskavkové hmoty. Práce prováděl zaměstnanec firmy A. P. elektrickým bouracím kladivem. Při této činnosti došlo k zahoření zaschlé prskavkové hmoty. Následně došlo k explozivnímu hoření a rozšíření požáru na celou výrobní budovu firmy a do okolí budovy, ve které se v době požáru nacházelo dalších 16 zaměstnanců. Při výbuchu došlo k popálení poškozené I. D., která

utrpěla popáleniny na 40 % těla. Toto zranění jí přímo ohrožovalo na životě a byla letecky převezena na popáleninové centrum nemocnice v Praze. Zaměstnanec A. P. utrpěl lehkou popáleninu na pravé ruce a po ošetření v nemocnici byl propuštěn do domácího ošetření. Vlivem požáru vznikla poškozené společnosti Drutep škoda velkého rozsahu v celkové výši 5.204.335,- Kč.

Na základě ohledání místa činu a po prostudování všech bezpečnostních předpisů, upravujících zmíněnou činnost a použitelnost pracovních nástrojů k této činnosti, a zejména z výpovědí všech zaměstnanců, dospěl policejní orgán k závěru, že trestně právní odpovědnost za vzniklou situaci měla vedoucí provozu paní J. V. a zahájil proti obviněné podle § 160 odst. 1 Trestního řádu trestní stíhání pro přečin obecné ohrožení z nedbalosti podle § 273 odst.1, odst. 2 písm. a), c) Trestního zákoníku. Uvedené se obviněná J. V. měla dopustit tím, že jako vedoucí provozu výroby prskavek ve společnosti Drutep nedbala dodržování bezpečnostních předpisů a pracovního postupu, který je součástí technologického postupu „Prskavky“. Ten stanovuje udržování čistoty na pracovišti, aby pyrotechnická směs na podlaze nezaschla. Skapaná směs z prskavek se hned po sejmutí suchých prskavek musí zvlhčit a pomocí sěrky a vhodné nádoby přepravit zpět do máčecího koryta nebo do míchačky. Nebezpečí zvýšila tím, že jako vedoucí pracovník netrvala na stanoveném postupu čištění odkapů a vědomě umožnila porušování postupů. V důsledku toho došlo k nánosům takového množství zaschlé masy, že se již stanoveným postupem nedala odstranit. Dále umožnila zaměstnanci A. P., aby pro zjednodušení práce při čištění zaschlých odkapů použil bourací kladivo TL-5174B, které nesplňovalo podmínku použití v blízkosti snadno vznětlivých materiálů. Z těla vrtačky při práci odlétla žhavá jiskra, která vznítla prach ze zaschlé pyrotechnické směsi. Požár se dále rozšířil do ostatních částí budovy, kde došlo k těžkému zranění poškozené pracovnice I. D. Dále se v přímém nebezpečí těžké újmy na zdraví nebo smrti ocitli pracovníci, kteří se nacházeli v budově, kde požár vznikl, a to A. P., který při hašení vzniklého požáru utrpěl popáleninu I. - II. st. na zápěstí pravé ruky o celkové ploše 1% s pracovní neschopností od 31. 1. 2012 do 16. 3. 2012. Ostatní zaměstnanci po volání "HOŘÍ" vyběhli z budovy ven.

Způsobení škody velkého rozsahu bylo doloženo znaleckým posudkem.

Nedbalostní jednání obviněné bylo doloženo listinnými důkazy. Obviněná J. V. při podání vysvětlení uvedla, že v podniku Drutep pracuje od roku 1986, nejprve na provozovně v Lounech a od února 2001 jako vedoucí provozu v závodě v Neštěmicích.

Dále uvedla, že na práci čištění regálů byli dne 31. 1. 2012 určeni zaměstnanci A. P. a M. Š. Na tuto práci měli k dispozici ruční špachtle, smetáčky, sudy a lopatky. Bourací kladivo nařízené neměli, ale používali ho, o čemž obviněná věděla. Dále uvedla, že čištění regálů a podlahy se provádí s jejím souhlasem na základě vizuálního zvážení několikrát do roka. Z výsledků ostatních zúčastněných se toto tvrzení, a tím i samotné nedbalostní jednání, potvrdilo.

Dalším znakem bylo způsobení těžkého ublížení na zdraví poškozené I. D., které bylo doloženo lékařskou zprávou a posudkem. Zranění bylo vyhodnoceno jako život ohrožující, vážné, které bude mít trvalé následky, možnou invaliditu a ztížení společenského uplatnění.

Obviněná J. V., jako vedoucí provozu, bylo kladeno za vinu porušení ustanovení § 2 odst. 1 písm. e) zákona č. 309/2006 Sb., ustanovení § 5 odst. 1 zákona 309/2006 Sb. Ve výsledku se obviněná za přítomnosti svého obhájce odmítla k věci vyjádřit. Státní zástupce podal dne 26. 3. 2013 obžalobu a dne 22. 10. 2014 byl vydán rozsudek, ve kterém byla obžalovaná J. V. odsouzena k trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců a tento trest byl podmíněně odložen na dobu 24 měsíců. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 22. 10. 2014 (viz příloha č. II).

Rozhodující u tohoto případu byly výsledky všech osob, kdy tyto výsledky, svými dílčími skutečnostmi, utvořily skutečný obraz o celé události. Zajištěné listinné důkazy a znalecké posudky pouze potvrdily vzniklou škodu a rozsah zranění, díky kterým byla použita kvalifikovaná skutková podstata trestného činu.

Nedostatkem šetření případu byly neodůvodněné průtahy ve vyšetřování, způsobené značnými problémy při výsleších. Důvodem bylo časové pozměnění paměťové stopy svědků, která se vytvářela neustálými opakovanými rozhovory na pracovišti po samotné události. Ve výsleších se objevily skutečnosti, které svědci převyprávěli jako osobní svědectví a pouze na základě faktů a svědectví jiných se podařilo tyto nejasnosti eliminovat.

6.3 Příklad kvalifikace trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky

Dne 22. 12. 2011 v 5:18 hod. na místní komunikaci v centru města Ústí nad Labem došlo k dopravní nehodě. Řidič A. M. jel s vozidlem tovární značky Honda Civic ve směru od centra k městské části Klíše. V mírné levotočivé zatáčce vyjel vpravo mimo

komunikaci a narazil do sloupu trolejového vedení, na kterém byla umístěna rozvodná skříň veřejného osvětlení. Tu poškodil, čímž vyřadil z činnosti veřejné osvětlení v celkovém počtu 36 svítidel ve čtyřech ulicích po dobu více jak jedné hodiny a jedné ulici 14 svítidel na dobu třech hodin. Při dopravní nehodě došlo k usmrcení spolujedoucí K. K. Jmenovaný řidič byl na místě podroben dechové zkoušce přístrojem Drager s výsledkem 1,96 g/kg, 2,09 g/kg a 1,99 g/kg alkoholu v krvi z dechu. Byly zahájeny úkony trestního řízení dle § 158 odst. 3 Trestního řádu ve věci podezření ze spáchání přečinů dle ustanovení § 143 odst. 1, 2 Trestního zákoníku, ustanovení § 274 odst. 1, 2 písm. a) Trestního zákoníku a ustanovení § 277 odst. 1 Trestního zákoníku. K posouzení příčin dopravní nehody a ke stanovení technického stavu vozidla byl přibrán soudní znalec z oboru silniční a městská doprava a současně i strojírenství. Dále byli přibráni dva znalci z oboru zdravotnictví - odvětví soudního lékařství a byla nařízena soudní pitva poškozené K. K. U řidiče byl proveden odběr žilní krve a přibrán znalec z oboru zdravotnictví - odvětví toxikologie k jejímu rozboru.

Z provedených výpovědí bylo prokázáno, že spolujezdkyně před jízdou o ovlivnění řidiče alkoholem vědět nemohla.

Znaleckým posudkem z odvětví toxikologie byla prokázána koncentrace 2,05 g/kg etanolu. Bilančním výpočtem byla určena hodnota alkoholu v krvi v době dopravní nehody v rozmezí od 2,17 g/kg do 2,26 g/kg. Dále bylo znaleckým posudkem jednoznačně prokázáno, že A. M. si před nehodou aplikoval produkt z rostliny Cannabissativa, obsahující tetrahydrocannabinol (dále jen THC), který se nacházel v koncentraci 5 ng/ml. Ze znaleckého posudku z odvětví dopravy vyplývá, že v době nárazu do sloupu se vozidlo pohybovalo rychlostí 97 - 118 km/hod. Dále ze znaleckého posudku vyplývá, že ani jeden člen osádky vozidla nebyl připoután bezpečnostním pásem, ale že samotné připoutání spolujezdkyně bezpečnostním pásem by s ohledem na způsob nárazu nemělo žádný vliv na následek dopravní nehody.

Dne 9. 5. 2012 bylo zahájeno dle § 160 odstavec 1 Trestního řádu trestní stíhání obviněného A. M. pro shora uvedené skutky. Obviněnému bylo kladeno za vinu porušení ustanovení § 4 písm. a) b), § 5 odst. 2 písm. b), § 6 odst. 1 písm. a), § 11 odst. 1, § 18 odst. 1, 4 z. č. 361/2000 Sb. Tímto bylo dovozeno hrubé porušení zákonů pro právní kvalifikaci dle § 143 odst. 3 Trestního zákoníku. Hrubá nedbalost byla zdůvodněna řízením motorového vozidla pod vlivem alkoholu a návykové látky THC.

Při výslechu obviněného, za účasti obhájce, se obviněný hájit tím, že byl poškozenou přemluven k samotné jízdě, což bylo, provedenými výslechy ostatních zúčastněných osob, vyvráceno. Dále se hájil svým dosavadním bezúhonným životem. Ke spisu byl zajištěn posudek z vysoké školy, kterou obviněný navštěvoval, o jehož sdělení se opřel i soudce ve svém rozsudku, a to že obviněný, vzhledem k jeho dosaženým studijním výsledkům, se zapsal do studia pouze z důvodu čerpání studentských výhod. Neměl však v úmyslu navštěvovat výuku a dosáhnout ukončení vysokoškolského vzdělání na Filozofické fakultě.

Dne 17. 10. 2012 byl vynesena odsuzující rozsudek, kterým uznal obžalovaného A. M. vinným a odsoudil ho k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání pěti let, se zařazením do věznice s dohledem, dále k trestu zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu pěti let. Obžalovaný se proti rozsudku odvolal a Krajský soud napadený rozsudek zrušil v celém rozsahu a podle ustanovení § 259 odst. 3 písm. a) Trestního řádu znovu rozhodl. Novým rozsudkem byla zachována výše trestu i právní kvalifikace. (viz příloha č. III)

V tomto případě sehrály rozhodující úlohu znalecké posudky a výslechy svědků, na základě kterých se podařilo zkonstruovat skutkové podstaty uvedených trestných činů. Zdánlivě bagatelní posudek z vysoké školy přispěl k odvodnění vyšší hranice uloženého trestu. Dále se potvrdila velká přesnost dechového analyzátoru Drager, kdy jeho výsledky se téměř shodovaly s hodnotami zjištěnými laboratorním vyšetřením žilní krve. A v neposlední řadě hrála svou roli i přítomnost znalce při ohledání místa činu a precizní zajištění stop.

Nedostatkem prováděného vyšetřování byla absence odpovídajícího znaleckého posudku z oboru zdravotnictví - odvětví psychiatrie k určení stavu vylučujícího způsobilost a dále k určení, zda vlivem požitého alkoholu a aplikované návykové látky nebyly v době spáchání u pachatele vymizelé rozpoznávací a ovládací složky. Tento nedostatek zhojil soud, který znalecký posudek nechal zpracovat.

6.4 Hodnocení kazuistik

Na uvedených případech a průbězích prověřování a vyšetřování lze demonstrovat několik zásadních postupů, které by měly být v každém vyšetřování.

Vždy na místě činu nebo při provádění prověrky jako první úkon je nezbytné místo řádně zadokumentovat, provést ztotožnění přítomných osob a zjištění jejich

kontaktních údajů, zvláště jedná-li se o osoby ve vyloučených lokalitách a o osoby na pohybu. U těchto osob přichází v úvahu i okamžité provedení výslechu.

Každé vyšetřování, a zvláště u závažné trestné činnosti, vyžaduje ofenzivnost. Vyčkávání s provedením výslechu či jiných úkonů na výsledek znaleckých posudků může být kontraproduktivní a může vyvolat rozpory ve vyšetřování. Provádět výslechy kompletně může být neefektivní, protože s postupem doby mizí nebo se upravuje i paměťová stopa svědků. Při zjištění nových okolností se vždy může provést doplnění výslechu.

Dalším výrazným faktorem je objektivní zjišťování skutečností a precizní provádění všech úkonů. Zvláště tomu je u trestných činů, které pachatel spáchá pod vlivem alkoholu nebo návykové látky. V případě, že pachatel uvede, že si určitou část svého jednání nepamatuje nebo že si jednání nepamatuje zcela, je nezbytné vždy přibrat znalce z oboru zdravotnictví - odvětví psychiatrie, aby stanovil, zda u pachatele v době spáchání trestného činu nebyla vymizelá ovládací nebo rozpoznávací složka. Zásadní je eliminovat subjektivní pocity nabyté z výslechu a zjištěných důkazů o příčetném jednání pachatele. Tato okolnost může ovlivnit vyšetřování zejména ve vztahu k právní kvalifikaci a určení výše trestu.

7 METODIKA OBJASŇOVÁNÍ A VYŠETŘOVÁNÍ TRESTNÝCH ČINŮ OBECNĚ NEBEZPEČNÝCH

V obecné rovině, tedy veřejnosti, je vyšetřováním trestné činnosti chápán postup policie od chvíle, kdy se dostaví na místo činu. V této obecné rovině by se již do vyšetřování dala započítat i doba od oznámení události na některou z linek integrovaného záchranného systému. V tu chvíli se totiž rozbíhá systém činností a opatření, které směřují ke zdárnému objasnění a vyšetření celé věci. Mezi tyto činnosti patří i samotné přijetí oznámení a získání všech relevantních skutečností, které umožňují vhodný a přiměřený zásah všech jednotek Integrovaného záchranného systému a krom záchranných a vyprošťovacích prací, prováděných zpravidla Hasičským záchranným sborem a Zdravotnickou záchrannou službou, i okamžitý a cílený zásah policie směřující k objasnění celé události a případně postavení pachatele před soud.

Toto obecné vnímání pojmu *vyšetřování*, které je spojeno s činností policie, se liší od pojetí dle trestního řádu, podle kterého vyšetřování začíná zahájením trestního stíhání dle § 160 odst. 1 Trestního řádu. Fáze trestního řízení před zahájením stíhání obviněného je prověřování, které dle převažujícího názoru začíná zahájením úkonů trestního řízení dle § 158 odst. 3 Trestního řádu. Tyto úkony jsou zpravidla zahájeny provedením některého z neodkladných a neopakovatelných úkonů, mezi které většinou patří *Ohledáním místa činu dle § 113 Trestního zákoníku*.

U metodiky vyšetřování obecně nebezpečných trestných činů je postup obdobný, jako u vyšetřování ostatní trestné činnosti, samozřejmě s drobnými specifiky, které má každá trestná činnost. Stěžejní je práce na místě činu. Po záchranných, vyprošťovacích a zajišťovacích pracích, přichází zpravidla první úkon trestního řízení, a to ohledání místa činu. Je to mnohdy jediný úkon, vyjma výslechů svědků nebo samotného pachatele, který nám může přinést obraz o celé události a při kterém se dají zajistit relevantní důkazy nebo stopy. V případě, že u obecně nebezpečného trestného činu dojde k naplnění hrozby a z pouhého ohrožení nastane porucha, je zpravidla způsobena rozsáhlá škoda na majetku, těžké újmy na zdraví a často i usmrcení poškozených. Vzhledem k panice, nepřehlednosti a zmatku a samozřejmě i zásahu ostatních složek Integrovaného záchranného systému, je často spousta stop zničena nebo znehodnocena. Tato skutečnost samozřejmě přispívá zejména pachateli uvedených činů, kdy s tímto faktorem mnohdy i počítá. Další negativní okolnost je často na straně

policejního orgánu, který je na místě první. Jsou to zpravidla policisté základních útvarů s minimální praxí a zkušenostmi s takto závažnou trestnou činností. Touto skutečností může být poznamenána práce na místě činu, špatné zajištění místa činu, neztotožnění možných svědků či procesně neupotřebitelné zajištění důkazů a stop. A v neposlední řadě jde o právní kvalifikaci skutku, se kterou si vzhledem k neucelené právní úpravě ve zvláštní části Trestního zákoníku, zpravidla neporadí nebo si poradí nesprávně. Mnoho obligatorních znaků skutkové podstaty není uvedeno v základním znění Trestního zákoníku, ale vyžaduje znalost komentářů a výkladových stanovisek. Z tohoto důvodu dochází k mnoha excesům a subjektivním výkladům skutkových podstat trestných činů.

Při ohledání místa činu, samozřejmě kromě řádného zadokumentování a zajištění stop a věcí, je třeba dbát na základní *Locardův princip*, tedy že každý kontakt pachatele na místě činu zanechá stopu. Tento princip je stěžejní a měl by budit mysl policistů k vytvoření množství variant jednání pachatele na místě činu a tím i lokalizaci a předpokládání míst, kde by se tyto stopy daly nalézt.⁴²

Postup při ohledání místa činu lze charakterizovat jako neodkladný a většinou i neopakovatelný úkon, který umožňuje poznat událost a mechanismus jejího vzniku, některé charakteristické rysy pachatele, motiv jeho jednání. Jeho význam je tedy jak v rovině důkazní, tak v taktické. U této trestné činnosti lze o případném opakování ohledání místa činu uvažovat pouze teoreticky, a to když zůstane dokonáný trestný čin pouze v ohrožovací úrovni. Je nutné dodržet algoritmus, tedy základní, opakující se úkony a postupy na místě činu a při jeho ohledání a práci na místě činu.

Základními body jsou zjištění všech možných informací již při přijetí oznámení za využití sedmi kriminalistických otázek (Co? Kdy? Kde? Kdo? Jak? Čím? Proč? + následek jednání) a nezbytné poučení o chování na místě činu. Již v této fázi lze nasměrovat další postup k pronásledování pachatele či pátrání po horké stopě.

Po příjezdu na místo činu je nutné:

- a) vytyčit trasu s ohledem na zajištění stop a zajistit průjezd v nutném rozsahu lékaři, hasičům, záchranářům, specialistům a jiným nezbytným osobám.
- b) seznámit se se situací, zajistit vnější perimetr k bezpečnému a nerušenému provedení všech neodkladných a neopakovatelných úkonů.

---

⁴² ERZINCLIOGLU, Z. The Illustrated Guide to Forensics True Crime Scene Investigations: Forezní metody vyšetřování. Translation © Matouš Ibl. Praha: Fortuna Libri, 2008, s. 7-11.

- c) předběžně rozhodnout o právní kvalifikaci (zejména podle následku nebo účinku) a dle toho rozhodnout o přivolání dalších osob, které se na ohledání budou podílet, nebo výjezdové skupiny Služby kriminální policie a vyšetřování.
- d) ztotožnit a v závislosti na jejich počet předběžně vytěžit všechny osoby, které se na místě činu nacházejí. Tato pravomoc plyne z oprávnění policie, kdy policie je oprávněna požadovat prokázání totožnosti od osob, které se zdržují v blízkosti místa, kde došlo ke spáchání trestného činu nebo správního deliktu, k požáru anebo jiné mimořádné události, kdy v případě odmítnutí či neposkytnutí dostatečné součinnosti, mohou být tyto osoby i předvedeny.⁴³

Po celou dobu je nezbytné dodržování základních zásad, jako je opakované informování operačního střediska, zamezení zbytečnému pohybu osob na místě činu, používání ochranných pomůcek, a dodržování pravidla „na místě činu ruce v kapsách“.

Metodika nám dává obecný návod, jak za konkrétní situace na určitém místě činu využít jednotlivé metody ohledání k úspěšnému provedení tohoto úkonu v souladu s jednotlivými zásadami a splnit tak konkrétní úkol – tedy objektivně, úplně a včas zjistit, zajistit a pro potřeby trestního řízení dokumentovat konečnou strukturu místa činu v době příchodu policie.⁴⁴

K zadokumentování průběhu a výsledku ohledání se v současné době využívá protokol o ohledání, kriminalistická fotografie a videozáznam a kriminalistická topografie.⁴⁵

Po provedení tohoto úkonu již do hry vstupují pouze kriminalistické a vyšetřovací postupy. Stanovení výše škod, je stěžejní pro právní kvalifikaci a zpravidla časově náročné, proto musí být na řadě jako první. Pro vybrání vhodného znalce musíme mít zodpovězenou otázku „Co chceme zkoumat? A Co má být výsledkem tohoto zkoumání?“. U přibírání znalců platí jedno pravidlo, kdy před samotným přibráním znalce dle § 105 odst. 1 Trestního řádu je třeba tohoto znalce kontaktovat a zjistit, zda je skutečně daným specialistou pro danou věc, kterou potřebujeme zkoumáním objasnit a zda může znalecký posudek dodat vzhledem k náročnosti zkoumání v adekvátní době. Při formulování

---

⁴³ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*. 1. vydání. Praha: 2009. s. 240-241

⁴⁴ NĚMEC, M., a kolektiv, *Ohledání a práce na místě činu*. Praha, 2010. s. 25.

⁴⁵ CHMELÍK, J. *Ohledání místa činu, druhé přepracované vydání*. Praha, 1999. s. 24.

otázek je třeba se vyvarovat otázkám, které znalci nepřísluší nebo jejichž odpověď je právníká a ne odborná.

U výslechů svědků je třeba patřičně zvážit formu provedení a zejména opakovatelnosti výslechu před soudem. Za konkrétně uvedených podmínek lze provést výslech dle ustanovení § 158 odst. 9 trestního řádu, a to má-li výpověď „*povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, policejní orgán ji vyslechne jako svědka za podmínek uvedených v § 158a Trestního řádu. Jako svědka vyslechne i osobu mladší patnácti let a osobu, o jejíž schopnosti správně a úplně vnímat, zapamatovat si nebo reprodukovat jsou s ohledem na její psychický stav pochybnosti. Jestliže lze předpokládat, že další prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání bude trvat delší dobu, zejména proto, že nebyla zjištěna osoba, u níž je dostatečně odůvodněn závěr, že trestný čin spáchala, a v důsledku toho nelze zahájit trestní stíhání a hrozí ztráta důkazní hodnoty výpovědi, je možno vyslechnout jako svědka i osobu, jejíž výpověď má podle odůvodněného předpokladu rozhodující význam pro zahájení trestního stíhání, nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že by mohl být na takovou osobu pro její výpověď vyvíjen nátlak, anebo hrozí z jiného důvodu, že bude ovlivněna její výpověď*“.⁴⁶

Hodnocení důkazů a zjištěných skutečností je nejsložitější fází celého prověřování, kdy je třeba od sebe oddělit důležité věci od nedůležitých, ale současně i spojovat důkazů do řetězce, který vytvoří ucelený kruh, ze kterého lze dovodit motiv pachatele, jeho zavinění a zejména objektivní stránku skutkové podstaty. Samozřejmě při opatřování důkazů může být zcela rozhodné použití operativně pátracích prostředků dle § 158b, § 158c, § 158d, § 158e, § 158f Trestního řádu, nebo podpůrně operativně pátracích prostředků dle § 72 - § 77 Zákona o Policii České republiky.

Samozřejmě všechny postupy nejsou vždy stejné a jsou závislé na mnoha faktorech. Je vždy na schopnostech daného policejního orgánu, jakým způsobem dokáže s informacemi naložit a spojit souvislosti. V tomto směru je zde stěžejní další článek v řetězci orgánů činných v trestním řízení, a to státní zástupce, který od zahájení úkonů trestního řízení dle § 158 odst. 3 trestního řádu, vykonává dozor a dohlíží na postup policejního orgánu.

---

⁴⁶ ŠÁMAL. P., a kol. *Trestní řád, Velké komentáře*. Praha : C. H. Beck, 2013. s. 1933.

7.1 Specifika vyšetřování obecného ohrožení

Obecné ohrožení patří k nejzávažnější trestné činnosti, která má zcela fatální dopad na lidské zdraví, život a majetek. Jde sice o ohrožovací trestný čin, kdy k dokonání dojde již samotným vznikem hrozby, ale nutno si uvědomit, že k odvrácení následku a zejména účinku dojde pouhou náhodou nebo zásahem jiné síly nezávislé na pachateli. K řádnému vyšetření skutku je nezbytná znalost znaku skutkové podstaty tohoto trestného činu a všech jejích znaků, aby mohlo dojít hned od začátku k nastavení správného postupu.

Mezi zásadní znaky objektivní stránky trestného činu obecného ohrožení i obecného ohrožení z nedbalosti, které jsou specifikovány pouze v komentářích k Trestnímu zákoníku, patří „*jiné podobně nebezpečné jednání*“, za které lze považovat takové jednání, které svou povahou a intenzitou vytváří bezprostřední hrozbu stejných škodlivých následků na životě, zdraví a majetku (požár, povodeň, škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny a pod.). Jde například o srážku vlaků, potopení lodi nebo havárii letadla a pod. V případě havárie hromadných dopravních prostředků posuzujeme obsazenost větším počtem osob (Rt 62/67), pokud současně není naplněno nebezpečí škody velkého rozsahu na cizím majetku. Může jít též o nebezpečný způsob jízdy s těžkou a rozměrnou jízdní soupravou po pozemní komunikaci, kdy řidič je pod vlivem alkoholu (Rt 33/09), nebo za určitých okolností i jízda s motorovým vozidlem po dálnici v protisměru (NS 6 Tdo 1025/2007).⁴⁷

V průběhu prověřování nebo vyšetřování trestného činu obecného ohrožení dochází často k překvalifikování trestného činu obecného ohrožení na obecné ohrožení z nedbalosti, a to v případě, že se podaří v zavinění pachatele dovést pouze nedbalost a nikoliv úmysl.

Další formou rozdílné právní kvalifikace je změna z obecně nebezpečných trestných činů na jiné trestné činy v případě nedostatku subjektivní stránky trestného činu. Častou chybou je spatřování trestného činu obecného ohrožení z nedbalosti již v jednání podnapilého řidiče motorového vozidla obsazeného více osobami, bez ohledu na to, zda konkrétní ohrožení v daném případě skutečně nastalo.⁴⁸

---

⁴⁷ NOVOTNÝ, F., a kol. *Trestní zákoník 2010*. Praha: Eurounion, 2010. s. 528.

⁴⁸ NOVOTNÝ, F., a kol. *Trestní zákoník 2010*. Praha: Eurounion, 2010. s. 531.

Za obecné nebezpečí ve smyslu § 272 odst. 1 Trestního zákoníku lze považovat jednak jednorázové jednání pachatele, při kterém *vydá lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví*, kdy samotný pojem *lidi* vyžaduje nejméně *sedm osob* (R 39-82), které jsou přítomny na místě činu najednou, ale i takové jednání, kterým takové množství lidí vydá postupně a v krátkém časovém rozpětí v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví. Jako příklad lze uvést jednání pachatele, který ujíždí před policejní hlídkou v hustém provozu hustě obydleným územím obce a při této jízdě přímo by přímo ohrozil větší množství účastníků silničního provozu (nejméně sedm), a to i postupně. Při této jízdě dochází k hrubému porušování dopravních předpisů.⁴⁹

Oproti tomu situace, kdy řidič, který vlivem porušení předpisů silničního provozu zaviní střet s jiným vozidlem, kdy obě vozidla nejsou plně obsazená a kdy v důsledku střetu se neovladatelné vozidlo dostane na chodník a tam usmrtí další dvě osoby, těžce zraní tři osoby a pět lehce, nebyl obecně nebezpečný následek způsoben obecně nebezpečným jednáním a nebude se tedy jednat o obecné ohrožení z nedbalosti, ale o trestný čin usmrcení z nedbalosti (NS ČR – R 45/1984).⁵⁰

Není ani ojedinělý jev, kdy dochází k odevzdání věci správnímu orgánu k projednání přestupkového jednání dle § 159a odst. 1 písm. a) Trestního řádu. K tomuto zpravidla dochází proto, že jednáním pachatele nedošlo k bezprostřednímu ohrožení většího množství osob nebo nehrozila škoda velkého rozsahu, nebyl naplněn ani žádný jiný bod právní kvalifikace a jednalo se o nedbalostní zavinění. Jako příklad takového jednání by mohl sloužit skutek, kdy nájemník domu neopatrnou manipulací zapálené svíčky v půdních prostorách zapříčinil požár střechy, který se mu nepodařilo uhasit. Skutek se stal v denní dobu, kdy se v domě nacházelo, vyjma pachatele šest dalších nájemníků, které pachatel jednotlivě obešel a vyzval je k opuštění domu a sám přivolal Hasičský záchranný sbor.

Častým případem trestného činu obecného ohrožení, ať již se zaviněním úmyslným nebo nedbalostním, je požár panelákového bytu. V tomto případě jsou

---

⁴⁹ TRESTNĚPRÁVNÍ REVUE 3, *Nejvyšší soud České republiky*, 4 Tdo 1094/2013. Praha : C. H. BECK, 2014. roč. 13. s. 74-78.

⁵⁰ FENYK, J. *Trestní zákoník a Trestní řád, průvodce trestněprávními předpisy a judikaturou*. 1. Díl. Praha : Linde, 2010. s. 1015.

rozhodující skutečnosti patro, ve kterém hoří, denní nebo noční doba, se kterou je přímo spjatý i počet ohrožených obyvatel a bezprostřednost jejich ohrožení.

Při zjišťování škody, a tím i naplnění znaku skutkové podstaty trestného činu obecného ohrožení, je třeba vycházet ze skutečné hodnoty cizího majetku, který byl bezprostředně ohrožen. Oproti tomu, zkoumáme-li skutečnou škodu způsobenou pachatelem, tedy těžší následek, který je okolností podmiňující použití vyšší trestní sazby, je třeba do rozsahu způsobené škody, kromě skutečné hodnoty zničeného majetku, zahrnout i případné další škodlivé majetkové následky, které vznikly v příčinné souvislosti s nebezpečnou událostí, jako jsou například účelně vynaložené náklady na odstranění následku požáru (NS ČR – R 4/1984).⁵¹

7.2 Specifika vyšetřování ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 Trestního zákoníku

Nejzásadnější úkonem u prověřování a vyšetřování trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 Trestního zákoníku je zjištění hodnoty alkoholu nebo návykové látky v krvi pachatele a zjištění jeho stavu, tedy míry ovlivnění.

Trestnost podle trestního zákoníku je již ve chvíli, kdy osoba vykonává danou činnost ve stavu vylučujícím způsobilost, kdy tato hodnota je platnou judikaturou stanovena u alkoholu na hranici 1 promile, tedy 1 gram na kilogram alkoholu v krvi (absolutní nezpůsobilost). Při této hodnotě je dokázáno, že schopnosti každého člověka jsou natolik ovlivněny, že již nedokáže bezpečně vykonávat danou činnost, a zejména jsou ovlivněny reakce a vnímání vzniklých situací a schopnosti tyto situace řešit. V konkrétním případě však může být hladina i nižší (relativní nezpůsobilost – R 12/1985), kdy důkazem o stavu vylučujícím způsobilost může být výslech spolujezdců, policistů, svědků o chování pachatele a o způsobu jízdy nebo vykonávané činnosti, kdy tato praxe

---

⁵¹ FENYK, J. Trestní zákoník a Trestní řád : průvodce trestněprávními předpisy a judikaturou. 1. Díl. Praha: Linde, 2010. s. 1014.

se použije i v případě, že se množství návykové látky v krvi nepodaří zjistit (R 26/2008, NS ČR – 3 Tdo 80/2009).⁵²

Samozřejmě schopnosti a reakce člověka neovlivňuje pouze alkohol, ale v současné době více než jindy užívání návykových látek. K jejich detekci jsou používány různé druhy testerů a analyzátorů, kdy na stanovení hranice stavu vylučující způsobilost je zatím, dle platného výkladu, potřeba vždy laboratorního rozboru žilní krve pachatele a posuzování stavu za pomoci znalce z oboru zdravotnictví - odvětví psychiatrie.⁵³

V této oblasti se právní názory velmi různí. Řízení se zpravidla zbytečně a neúměrně prodlužuje a prodražuje. „V této souvislosti pro posouzení stupně ovlivnění obviněného mohou, byť i jen nepřímo, posloužit závěry ústavního znaleckého posudku z oboru Zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie Psychiatrické nemocnice Bohnice ke spis. zn. 7To 269/2014 dne 29. 8. 2014, který stanovil, že Metamfetamin a Amfetamin v hodnotě menší než 25 ng/ml nemá vliv na schopnosti a vnímání řidiče. Hodnota 25 - 200 ng/ml vyvolává negativní ovlivnění řídičských schopností, kdy však ještě není vymizelá úplná schopnost bezpečně řídit motorové vozidlo. Tato míra ovlivnění naplňuje skutkovou podstatu přestupkového jednání. Při zjištění hodnoty převyšující 200 ng/ml se již na osobě pachatele projevuje podstatné negativní ovlivnění řídičských schopností, a tento stav lze vysvětlit jako stav vylučující způsobilost k řízení motorových vozidel a tato hodnota je přímo úměrná 1 g/kg alkoholu v krvi. U Tetrahydrocannabinolu, tedy jeho metabolu Δ^9 -THC, je hodnota menší než 2 ng/ml bez vlivu na řidiče. Hodnota 2 - 10 ng/ml negativně ovlivňuje řídičské schopnosti, nikoli však úplnou neschopnost bezpečně řídit motorové vozidlo, kdy se v případě této naměřené hodnoty dá hovořit o přestupkovém jednání pachatele. Při naměřené hodnotě nad 10 ng/ml se již jedná o podstatné negativní ovlivnění řídičských schopností, a tedy o stav vylučující způsobilost k řízení motorových vozidel. Tato hodnota je přímo úměrná 1 g/kg alkoholu v krvi. I když závěry tohoto posudku nemohou být pro posouzení viny v jiné trestní věci závazné, vzhledem k odborné fundovanosti uvedeného ústavu mají však do jisté míry obecnou platnost. V tomto posudku uvedený znalecký ústav učinil závěr, kdy limitní hodnota představuje hranici mezi negativním ovlivněním řídičských schopností a vyloučením schopnosti řídit motorové vozidlo. Tato norma v současné době

---

⁵² JELÍNEK, J., a kol. *Trestní právo hmotné, Obecná část. Zvláštní část. 5.* Vydání. Praha : Leges, 2016. s. 746.

⁵³ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem.* Olomouc : ANAG, 2011. s. 991.

ještě není potvrzena žádným platným rozhodnutím ústavního soudu, ale renomovanost ústavu, který posudek vypracoval, je tak silná, že se již v současné době o tyto závěry opírají ve svých rozsudcích okresní i odvolací soudy a uvádějí tento názor v běžnou praxi.⁵⁴

Je to jednoznačně krok správným směrem, protože ovlivnění návykovými látkami je v současné době rostoucí problém. Zjednodušení řízení vede k rychlejšímu potrestání pachatelů, kteří projevují značnou dávku absence respektu k právnímu řádu tohoto státu a dosud zneužívají zkosnatělého prokazování jejich protiprávního jednání.

Dlouhodobým problémem, je odmítání podrobit se lékařskému vyšetření spojenému s odběrem a vyšetřením žilní krve. Mnozí se snaží vyhnout trestnosti svého jednání pouze tím, že odmítnou dechovou zkoušku i lékařské vyšetření spojené s odběrem krve a nechají své porušení projednat pouze ve správním řízení.

---

⁵⁴ ČESKO. NEJVYŠŠÍ SOUD. *usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 9. 2015*, sp. zn. 7 Tdo 979/2015. [online], [cit. 5. dubna 2017].
Dostupné : <http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikaturans.nsf/citace/F6E5C8AF81EFDCB0C1257F11004C5926?openDocument>

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývá analýzou „de lege lata“ skutkových podstat trestných činů obecného ohrožení a ohrožení pod vlivem návykové látky. Dalšími cíli bylo definovat a vysvětlit jednotlivé znaky skutkových podstat a z analýzy komentářů k trestnímu zákoníku do nich přímo implantovat stěžejní znaky, které v samotném trestním zákoníku absentují, aby tato práce mohla být zdrojem pro vytvoření metodické pomůcky pro základní útvary policie.

Vzhledem k tomu, že ke správné právní kvalifikaci trestných činů je nezbytná znalost jednotlivých znaků skutkové podstaty a konstrukce skutkových podstat, jsou v úvodu práce obecně vymezeny obligatorní typové znaky skutkové podstaty trestného činu a specifikovány fakultativní znaky trestného činu. Jedním ze stěžejních pojmů, které jsou vysvětleny v teoretické části práce, je „nebezpečí“, kdy správné určení jeho bezprostřednosti je nezbytné pro kvalifikaci jednotlivých jednání.

Hlavním cílem bylo určit specifika vyšetřování jednotlivých obecně nebezpečných trestných činů. Specifika jsou od počátku tvořena několika faktory, zejména prací na místě činu, ohledáním místa činu, kdy vše je ovlivněno právní kvalifikací daného skutku, která vychází, v případě obecně ohrožujících trestných činů, ze znalosti výkladových stanovisek, která specifikují obligatorní znaky skutkových podstat a která vycházejí z ustálené soudní praxe. Tato specifika byla vysvětlena na konkrétních případech uvedených v odborné literatuře, zejména v komentářích trestního zákoníku, a dále v odborných právnických časopisech.

V praktické části práce byla využita kazuistika, na které byly názorně demonstrovány základní postupy, které vedly k objasnění trestných činů obecné ohrožení dle § 272 Trestního zákoníku, obecné ohrožení z nedbalosti podle § 273 Trestního zákoníku a ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 Trestního zákoníku. Kazuistiky jsou v přílohách doplněny o obžalobu státního zástupce a meritorní rozhodnutí soudů prvního i druhého stupně.

Můžeme tak dospět k názoru, že tento druh trestné činnosti nelze kodifikovat do přesného znění skutkové podstaty trestného činu, a to z důvodu, že se tento druh trestné činnosti neustále vyvíjí, a to zejména v závislosti na době, technologiím a technice. Pouze soudní praxe může reagovat na nově vzniklé skutečnosti a jevy. Policisté jsou v průběhu služby nedostatečně proškolení a seznamováni se širším

pojetím trestního zákoníku, tedy se znaky jednotlivých skutkových podstat, které nejsou uvedeny v kodifikovaném pojetí, ale vycházející ze soudní praxe.

Tato práce může být využita jako příručka pro policisty základních útvarů policie, kdy dává policistům návod, jak postupovat při výjezdu na místo činu a orientaci při konstrukci skutkových podstat obecně nebezpečných trestných činů a poskytuje celkovou orientaci v dané trestné činnosti.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

ERZINCLIOGLU, Z. *The Illustrated Guide to Forensics True Crime Scene Investigations: Forezní metody vyšetřování*. Translation © Praha : Fortuna Libri, 2008. 192 s. ISBN 978-80-7321-433-3.

FENYK, J. *Trestní zákoník a Trestní řád, Průvodce trestněprávními předpisy a judikaturou*. 1. Díl. Praha : Linde, 2010. 1317 s. ISBN 978-80-7201-802-4.

CHMELÍK, J. *Ohledání místa činu, druhé přepracované vydání*, Praha : Policie ČR – úřad vyšetřování pro ČR, Ministerstvo vnitra ČR – odbor personální práce a vzdělávání, 1999. 86 s.

CHMELÍK, J. *Rukověť trestního práva hmotného a procesního*. Praha : Linde, 2012. 294 s. ISBN 978-80-7201-884-0.

CHMELÍK, J., a kol. *Trestní právo hmotné, Zvláštní část*. Praha : Linde, 2010. 367 s. ISBN 978-80-7201-820-8.

JELÍNEK, J., a kol. *Trestní právo hmotné, Obecná část, Zvláštní část*. 1. Vydání. Praha : Leges, 2004. 470 s. ISBN 80-7201-501-X.

JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné, Obecná část, Zvláštní část*. 4. Vydání. Praha : Leges, 2014. 976 s. ISBN 978-80-7502-044-4.

JELÍNEK, J., a kol. *Trestní právo hmotné, Obecná část, Zvláštní část*. 5. Vydání. Praha : Leges, 2016. 976 s. ISBN 978-80-7502-120-5.

NĚMEC, M., a kolektiv. *Ohledání a práce na místě činu*. Praha : Policejní akademie ČR, 2010. 132 s. ISBN 978-80-7251-337-6.

NOVOTNÝ, F., a kol. *Trestní zákoník 2010*. Praha : Eurounion, 2010. 838 s. ISBN 978-80-7317-084-4.

ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní řád, Velké komentáře*. Praha : C. H. Beck, 2013. 4720 s. ISBN 978-80-7400-465-0.

ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník*. 2. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012. 3614 s. ISBN 978-80-7400-428-5.

ŠÁMAL, P., RIZMAN, S. *Trestní zákon. Komentář*. Praha : C. H. Beck, 1994. 1035 s. ISBN 80-7049-081.

TRESTNĚPRÁVNÍ REVUE 3. *Nejvyšší soud České republiky, 4 Tdo 1094/2013*. Praha : C. H. BECK, 2014. roč. 13, 55-80 s, ISSN 1213-5313.

VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*. 1. vydání. Praha : 2009. 458 s. ISBN 978-80-7400-142-0.

VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc : ANAG, 2011. 1367 s. ISBN 978-80-7263-677-8.

Elektronické zdroje

1. ČESKO, NEJVYŠŠÍ SOUD: *usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 9. 2015, sp. zn. 7 Tdo 979/2015*, [online], [cit. 5. dubna 2017]. Dostupné : http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/F6E5C8AF81EFDCB0C1257F11004C5926?openDocument&Highlight=0

SEZNAM PŘÍLOH

- I. Obžaloba 1 ZT 77 / 2013 – 21
- II. Rozsudek 5 T 45/2013 – 579
- III. Rozsudek 6To 60/2013-291

PŘÍLOHY

Příloha I: Obžaloba 1 ZT 77 / 2013 – 21

Okresní státní zastupitelství
v Ústí nad Labem

1 ZT 77 / 2013 – 21

Okresnímu soudu
v Ústí nad Labem

PŘEKOPU u/2 Dlouhá 2
KRPÚ - 055 92171 - 2012-041072
VV

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	
Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje	
Oddělení obecné kriminality územního odboru	
Došlo:	23-07-2013
KRPÚ - 055 92171 - 2012-041072	
Počet listů:	Přílohy:

OBŽALOBA

Státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Ústí nad Labem podle § 176 odst. 1 trestního řádu podává obžalobu na obviněného :

[redacted]
nar. 15. 10. 1993 v Ústí nad Labem, trvale bytem [redacted]
be. zaměstnání, obhájce na plnou moc JUDr. [redacted], Advokátní kancelář Ústí nad Labem,
H. Čížská čp. 55/14,

ž e

nejméně v době od 13. října 2012 do 7. listopadu 2012 jako majitel domu v Ústí nad Labem, v ulici Beneše Lounského čp. 106/5, způsobil obecné nebezpečí tím, že úmyslně vydal lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví tím, že umožnil nejméně v jednom případě dne 7. listopadu 2012 okolo 13:00 hodin vstupu do uvedeného domu, kde bylo v tomto domě kontrolováno celkem 30 osob, z toho 18 dětí, přičemž na základě rozhodnutí Státního odboru Magistrátu města Ústí nad Labem. čj. MM/SO/S/51545/2012/Srb ze dne 28. září 2012, které [redacted] převzal na doručenkou dne 27. září 2012 a které nabylo právní moci dne 13. října 2012, věděl, že tento dům v Ústí nad Labem, [redacted] svým technickým stavem ohrožuje zdraví a život osob tím, že hrozilo zřícení narušených vnitřních dřevěných stropních konstrukcí a podlah a možnému zavalení a zasypaní lidí obývajících poškozený dům a v rozporu s nařízením uvedeného rozhodnutí nezamezil vstup do svého domu, což měl zajistit nejpozději do 3 dnů od převzetí rozhodnutí a dále v rozporu s rozhodnutím prováděl opravy domu takovým způsobem, které odporovalo podmínkám pro provedení nutných zabezpečovacích prací, kdy svým konáním ztížil odvrácení či zmírnění nebezpečí,

t e d y :

jednak dopustil se jiného podobného nebezpečného jednání jímž úmyslně způsobil obecné nebezpečí tím, že vydal lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví

jednak mařil výkon rozhodnutí jiného orgánu veřejné moci tím, že vykonával činnost, která mu byla takovým rozhodnutím zakázána,

Tím spáchal:

zločin obecné ohrožení podle § 272 odst. 1 trestního zákoníku a

přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku

Navrhuji u hlavního líčení :

1/ slyšet svědky : [redacted] k čl. 33, I ng. [redacted] k čl. 25-28, prap. [redacted] k čl. 51-52, [redacted] st. k čl. 46-50,

2/ podle § 213 odst. 1 trestního řádu číst a konstatovat : úřední záznam Policie ČR o kontrole osob ze dne 7. 11. 2012 na čl. 51-52, výpis z katastru nemovitostí čl. 14, Posouzení stavu nosné konstrukce objektu od znalce Ing. [redacted] ze dne 21. 9. 2012 čl. 25-28, oznámení a výzva Stavebního odboru Magistrátu města Ústí nad Labem. čj. MM/SO/S/51284/2012/Srb ze dne 24.9.2012 s doručenkou a fotodokumentací čl. 29-32, protokol o kontrole objektu ze dne 23.10.2012 čl. 33, vyrozumění Stavebního odboru o provedení opravy usnesení ze dne 24. 9.2012 s doručenkou čl. 34-35, usnesení Stavebního odboru Magistrátu města Ústí nad Labem. čj. MM/SO/S/51330/2012/Srb ze dne 24. 9. 2012 na čl. 36, přepis Ing [redacted] ze dne 21. 9. 2012 o zjištění narušení podlah a stropů domu strážnice Městské policie čl. 37, rozhodnutí Stavebního odboru Magistrátu města Ústí nad Labem. čj. MM/SO/S/51545/2012/Srb ze dne 26. 9., 2012 o nařízení vlastníkovu stavby k provedení nutných zabezpečovacích prací s doručenkou k usnesení čl. 38-40, výzva Stavebního odboru Magistrátu města Ústí nad Labem čj. MM/SO/S/51794/2012/Srb ze dne 11.10.2012 k bezodkladnému zastavení prací s doručenkou čl. 41-42, protokol Stavebního odboru Magistrátu města Ústí nad Labem. čj. MM/SO/S/51681/2012/Srb o kontrolní prohlídce objektu ze dne 11.10.2012 čl. 43, oznámení ze dne 24. 10. 2012 Stavebního odboru Magistrátu města Ústí nad Labem. čj. MM/SO/S/56212/2012/Srb o zahájení řízení o přestupku a předvolání k ústnímu jednání na den 21.11.2012 čl. 44, oznámení ze dne 26. 10. 2012 Stavebního odboru Magistrátu města Ústí nad Labem. čj. MM/SO/S/57023/2012/Srb o zahájení řízení o přestupku a předvolání k ústnímu jednání na den 21.11.2012 čl. 45,

3/ provést důkaz trestním spisem Okresního soudu v Ústí nad Labem sp.zn. 32 T 140/2012,

4/ číst osobní výkaz obviněného [redacted] ml. : pověst z místa bydliště čl. 54-57, opis rejstříku trestů čl. 58 a ostatní spisový materiál.

Odůvodnění :

Úkony trestního řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu byly zahájeny policejním orgánem Obvodního oddělení Policie ČR Trmice dne 7. listopadu 2012 pro zločin obecného ohrožení podle § 272 odst. 1 trestního zákoníku pro jednání, jehož se podezřelý [redacted] měl dopustit tím, že jako majitel domu v Ústí nad Labem, [redacted]

vydal úmyslně v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví tím, že umožnil vstupu lidí do uvedeného domu, ačkoli na základě rozhodnutí Stavebního odboru Magistrátu města Ústí nad Labem čj. MM/SO/S/ 51545/2012/Srb ze dne 26. 9. 2012, které nabylo právní moci dne 13. 10. 2012, bylo podezřelému nařízeno mimo jiné, vzhledem k narušení nosné konstrukce, zamezit volný přístup do objektu, což měl zajistit nejpozději do 3 dnů od převzetí rozhodnutí, kdy následně prováděl opravy domu takovým způsobem, které odporovaly podmínkám pro provedení nutných zabezpečovacích prací, kdy nejméně dne 7. 11. 2012 okolo 13:00 hodiny bylo v domě kontrolováno celkem 30 lidí, z toho 18. dětí, kdy svým konáním ztížil odvrácení či zmírnění nebezpečí.

Vzhledem k výši trestní sazby za tento trestný čin, zločin, kdy zákon umožňuje uložit za takové jednání trest odnětí svobody na tři léta až osm let, věc převzal policejní orgán SKPV který dne 25. února 2013 vydal usnesení podle § 160 odst. 1 trestního řádu, jímž zahájil trestní stíhání proti obviněnému [redacted] pro jednání uvedené ve výroku obžaloby, ve kterém byl spatřován jednak zločin obecného ohrožení podle § 272 odst. 1 trestního zákoníku a dále také přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázní podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Toto usnesení o zahájení trestního stíhání obviněný převzal dne 25. 2. 2013 a jeho zvolený obhájce JUDr. [redacted] převzal usnesení dne 20. 3. 2013 a následně obviněný prostřednictvím svého obhájce podal stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání, které byla usnesením státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Ústí nad Labem dne 28. 5. 2013 jako nedůvodná zamítnuta podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu, viz čl. 14-16.

Po s dělení obvinění v procesním postavení obviněného **obviněný [redacted] mladší** za přítomnosti obhájce dne 18. 6. 2013 uvedl, že využívá svého práva nevypovídat.

Před zahájením trestního stíhání v rámci prověřování [redacted] mladší při podání vysvětlení podle § 158 odst. 6 tr. řádu policejnímu orgánu dne 8. 11. 2012 uvedl, že dům nemovitost [redacted] v Předlicích získal před 2 měsíci na základě darovací smlouvy od své matky [redacted]. O nemovitost a nájemníky se však stará jeho otec [redacted]. On sám o domu nic bližšího neví, neví nic o jeho stavu ani o nájemnících, a z toho důvodů nemůže poskytnout požadované informace, avšak doznal, převzal nějaké výzvy od stavebního odboru Magistrátu města Ústí nad Labem, ale těmito se nezabýval, předal je svému otci, který se o nemovitost stará.

[redacted] při podání vysvětlení podle § 158 odst. 6 trestního řádu dne 8. 11. 2012 policejnímu orgánu uvedl, že asi před dvěma měsíci byla na jeho syna [redacted] na základě darovací smlouvy přepsána nemovitost [redacted] v Ústí nad Labem-Předlicích, která byla ve vlastnictví jeho manželky [redacted]. O nemovitost se stará po celou dobu on sám a stará se o ní i po jejím přepisu na syna, syn o nemovitosti nic neví, stejně neví o jejím stavu, nájemnících a podobně. Nemovitost tvoří celkem 8 bytových jednotek, které jsou rozděleny do dvou podlaží. V době převodu bylo obsazeno celkem 6 bytových jednotek nájemníky [redacted] s rodinou, [redacted] s rodinou a [redacted] s rodinou, [redacted] s rodinou, [redacted] s rodinou, [redacted] s rodinou. Asi před měsícem se po předchozí telefonické domluvě sešel u předmětné nemovitosti se zástupci Městské policie panem [redacted] Pan [redacted] mu předal výzvu od stavebního odboru Magistrátu města Ústí nad Labem k provedení nutných zabezpečovacích prací na této nemovitosti, ve výzvě je uvedeno, že se musí opravit strop v kuchyni bytové jednotky v prvním patře a dále strop v kuchyni bytové jednotky ve druhém patře a je zde dále uvedeno, že nájemníci se musí vystěhovat, kdy opravy stropů musí být probíhat bez jejich přítomnosti. Termín na opravy byl asi 3 týdny až měsíce, a bylo to na výzvu od statika. On sám po této výzvě nabídl nájemníkům náhradní byty v ulici [redacted], ale nájemníci toto náhradní bydlení nechtěli, báli se tamních romů. Proto začal s opravou předmětných stropů a nájemníci bytů, kterých se oprava stropů týkala šli dočasně bydlet do

vedlejších bytů či k příbuzným K opravě stropů si najal stavební firmu [redacted]. Při opravě stropů byly v kuchyni bytu v 1. patře vyměněny celkem 3 dřevěné nosné hranoly a stejným způsobem byly vyměněny dva hranoly na stropě kuchyně v bytě ve 2. patře domu na hranoly byla nabíta nová prkna a na ně ještě OSB desky a zespodu na trámy byly namontovány sádkartonové desky. Tato oprava stropů trvala si 14 dnů. Po dokončení oprav stropů se do bytů zpět nastěhovali jejich nájemníci [redacted] s rodinou a [redacted] s rodinou. Asi před 5 ti dny bez jeho vědomí pracovníci Magistrátu města Ústí nad Labem z předmetného domu nájemníky vystěhovali, z bytů odvedli ženy a děti a dočasně je ubytovali v tělocvičně tamní školy v ulici [redacted] a muže v bytech nechali. Na otázku proč podle rozhodnutí nebyly dřevěné trámy hloubkově narušené hnilobou a dřevokaznou houbou vyměněny za ocelové nosníky a zabetonovány trapézové plechy nebo ze stropů systému Miako nebo stropů železobetonových [redacted] starší uvedl, že nechtěl zatěžovat těžkým železobetonem celý dům a nahradil poškozené a narušené trámy novými, a podle jeho názoru je to dostačující neboť stropy z tohoto materiálu zde byly již 150 let. Na další otázku uvedl, že v rozporu s rozhodnutím Magistrátu že opravy stropů nesmějí být prováděny za provozu domu a on prováděl práce i s ubytovanými nájemníky uvedl, že když odmítl náhradní bydlení v ulici [redacted], což odmítali tak, jiné řešení neměl a z bytů které se týkaly oprav stropů se nájemníci stěhovali k rodině do sousedního bytu v domě. Proto také pro odmítnutí nájemníků nemohl zabezpečit objekt proti volnému přístupu a když pracovníci Magistrátu vystěhovali z bytů ženy a děti, muži v bytech zůstali a odmítli jít bydlet do tělocvičny a sni také Magistrát nic nezmohl. Se stavebním odborem v žádném kontaktu nebyl a nepřipustil, že jeho syn [redacted] k obdržel výzvu stavebnímu odboru k bezodkladnému zastavení prací, ale tato výzva byla bezpředmětná, neboť po jejím převzetí byly již práce na opravách domu provedeny a ukončeny. Nakonec uvedl, že nájemníky domu vystěhuje a nemovitost zabezpečí proti volnému přístupu tak, aby nedošlo k nějakému ohrožení.

Z Úředního záznamu Obvodního oddělení Policie ČR Trmice ze dne 7.11.2012 vyplývá, že téhož dne ve 13:00 hodin na základě zjištěného havarijního stavu domu a vydaného zákazu vstupu do prostoru domu [redacted] s možností zřícení narušených dřevěných stropních konstrukcí a dále možnému zavalení (zasypání) lidí obývajících poškozený dům hlídka zjistil, že dům je z přední strany volně přístupný nezabezpečenými vchodovými dveřmi a ze zadní strany je rovněž volně přístupný, kdy dveře jsou zavřeny, ale chybí zde okno v nadzemním podlaží. Hlídka zjistila a identifikovala celkem 30 osob, které se v domě nacházely. Z toho pouze 9 osob rodiny [redacted] a [redacted] [redacted], které na této adrese mají trvalý pobyt, ostatní osoby včetně dětí zde trvalý pobyt neměli. Hlídka tyto dospělé osoby poučila, že dům je v havarijním stavu a je vydán zákaz do domu vstupovat a osoby vyhověly výzvě a dům opustili. Muži chodí dům kontrolovat, neboť zde mají uložené své osobní věci, ženy a děti zůstávaly přes noc v tělocvičně zdejší základní školy.

Z výpisu z katastru nemovitostí Katastrálního pracoviště Ústí nad Labem na č. 14 spisu je zřejmé, že vlastnictví k domu [redacted] nabyl s právními účinky vkladu práva ke dni 25. 7. 2012 [redacted] na základě darovací smlouvy ze dne 24. 7. 2012.

Autorizovaný inženýr pro statiku a dynamiku staveb, znalec Ing. [redacted] dne 21. září 2012 vypracoval písemné posouzení stavu nosné konstrukce objektu, kde konstatoval svá zjištění z prohlídky objektu domu [redacted] ze dne 29. 8. 2012, kterou provedl za účasti zástupce stavebního odboru, zástupce sociálního odboru, a učinil závěr, že nosné konstrukce objektu jsou narušené. Narušené jsou dřevěné trámy ve stropěch všech nadzemních podlaží. Podle znalce nosnou konstrukcí nelze opravovat za provozu domu, před opravou musí být dům vystěhovaný oprava domu musí být zahájena do 1 měsíce to je do

20.10.2012. V případě, že oprava domu nebude do 1. měsíce zahájena, je z bezpečnostních důvodů nutné všechny obyvatele vystěhovat k datu 20.10.2012. Znalec v závěrech svého posouzení uvádí, že dřevěné trámy jsou hnilobou a dřevokaznou houbou narušeny hloubkově, jejich oprava není možná pouhým zesílením. Stropy všech nadzemních podlaží bude nutné vybourat a nové stropy vybudovat z ocelových nosníků a zabetonovaných trapézových plechů nebo ze stropů systému Miako nebo stropů železobetonových. Podhoubí dřevokazné houby prorůstá zdívkou, nebude možné vybudovat nové stropy z dřevěných trámů, které by po čase byly porušeny opětovným růstem dřevokazné houby.

Na základě zjištění znalce statika Stavební odbor Magistrátu města Ústí nad Labem vydal dne 24. 9. 2012 oznámení a výzvu, že stavba je v takovém technickém stavu, že je nestabilní, hrozí zřícením vnitřních nosných konstrukcí a tím bezprostředně ohrožuje život a zdraví osoba zařadit a nelze ji užívat, vyzývá stavební odbor, Městskou policii Ústí nad Labem k zajištění bezodkladného vyklizení objektu od všech osob, které se ve stavbě zdržují, aby ji neprodloužily a aby ze stavby byla vyvedena zvířata. Vzhledem ke stavebně technickému stavu stavby stavební úřad dále zakazuje vstup do objektu viz čl 29. Z doručky na čl. 30 spisu vyplývá, že toto oznámení a výzvu na adrese osobně do vlastních rukou nepřevzal a doručka byla poštou vrácena zpět.

Následně Stavební odbor vydal dne 26. 9. 2012 rozhodnutí čj. MM/SO/S/51545/2012/Srb, jímž podle § 135 odst. 2 stavebního zákona vlastníkovi stavby objektu čp. nařídil provedení nutných zabezpečovacích prací spočívající v okamžitém opatření kdy se ukládá aby narušený strop nad vanou v místnosti naproti schodům ve 2 NP bude zajištěn výdřevou, která bude umístěna nad klenbou vstupní chodby v 1. NP. Výdřeva bude z fošny na podlaže, dřevěného sloupku o průměru 180 mm a fošny pod stropem a zamezení volného přístupu do objektu. Okamžitá opatření budou provedena bezodkladně, nejpozději do 3 dnů ode dne převzetí tohoto rozhodnutí

Jako další opatření se nařizuje, že oprava dřevěných trámů hloubkově narušených hnilobou a dřevokaznou houbou není možná pouhým zesílením. Stropy všech nadzemních podlaží je nutné vybourat a nové stropy vybudovat z ocelových nosníků a zabetonovaných trapézových plechů nebo ze stropů systému Miako nebo stropů železobetonových. Podhoubí dřevokazné houby prorůstá zdívkou a není možné vybudovat nové stropy z dřevěných trámů, které by po čase byly porušeny opětovným růstem dřevokazné houby. Tato další opatření budou provedena a zahájena v nejkratším možném termínu, nejpozději do 20.10.2012 a dále se v podmínkách stanoví, že nosnou konstrukci nelze opravovat za provozu domu. Před zahájením oprav musí být dům vyklizený. Toto rozhodnutí čj. MM/SO/S/51545/2012/Srb převzal na doručku dne 27.9.2012, viz čl. 40.

Na základě výzvy pracovníce Stavebního odboru Magistrátu města Ústí nad Labem dne 23.10.2012 provedla kontrolu objektu k ověření dodržení výzvy k bezodkladnému zastavení prací, neboť byly prováděny v rozporu s rozhodnutím stavebního úřadu a kontrola neprokázala další provádění prací, kontrolované prostory byly ve stejném stavu jako při předcházející prohlídce dne 11.10.2012 a přítomní uživatelé objektu uvedli, že vlastník se snaží opravovat, ale pomalu.

Stavební odbor Magistrátu města Ústí nad Labem vydal dne 11. 10. 2012 výzvu podle § 134 odst. 4 stavebního zákona, viz čl. 41, jímž vyzval stavebníka k bezodkladnému zastavení prací na stavbě v objektu s odůvodněním, že při kontrolní prohlídce stavby ze dne 11.10.2012 zjištěno, že stropy ve zpřístupněných místnostech nebyly opraveny způsobem, který byl nařízen rozhodnutím stavebního úřadu. Tuto výzvu převzal na doručku dne 17.10.2012 a Magistrát dne 24.10.2012 vydal písemné oznámení o zahájení řízení o přestupku a předvolání

k ústnímu jednání na den 22.11.2012 vlastníka stavby [redacted] se zdůvodněním, že stavební práce jsou prováděny v rozporu s rozhodnutím stavebního úřadu. viz čl. 44.

Po vyhodnocení dosud opatřených důkazů jednotlivě i v jejich vzájemných souvislostech státní zástupce dospěl k závěru, že obviněný svým jednáním popsaným ve výroku obžaloby naplnil všechny znaky dvou úmyslných trestných činů.

Zločinu obecné ohrožení podle § 272 odst. 1 trestního zákoníku se [redacted] mladší dopustil jiným podobným nebezpečným jednáním, jímž způsobil obecné nebezpečí, jelikož toleroval a nezamezil přístup více osob v jím vlastněném domě [redacted], když prokazatelně vystavil 30 osob kontrolovaných hlídkou Policie ČR v domě dne 7.11.2012 a těmto více než 7 osobám vzhledem ke špatnému technickému stavu tohoto objektu hrozilo způsobení nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví. Navíc dále svým jednáním mařil výkon rozhodnutí jiného orgánu veřejné moci tím, že v rozporu s rozhodnutím Stavebního odboru Magistrátu města Ústí nad Labem vykonával činnost, která mu byla takovým rozhodnutím zakázána, když opravu narušených dřevěných trámů v domě jako vlastník objektu neprovedl v souladu s rozhodnutím Stavebního úřadu, čímž po subjektivní a objektivní stránce naplnil znaky přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku.

Společenská škodlivost jednání obviněného je dána významem chráněného zájmu zločinu obecného nebezpečí, jímž je zájem na ochraně života nebo zdraví lidí, když toto nebezpečí bylo zjištěno vlastním šetřením Stavebního odboru a potvrzeno znalecm statikem při pohledce objektu již dne 29. 8. 2012 a písemně se zdůvodněním konstatováno ve znaleckém posudku statika ze dne 21. 9. 2012 a vyplývalo i z rozhodnutí Stavebního odboru Magistrátu města Ústí nad Labem ze dne 26. 9. 2012 a nerespektováním okamžitých a následných dalších opatření stanovených v rozhodnutí podle § 135 odst. 2 stavebního zákona, čímž dále porušil zájem na řádném výkonu rozhodnutí státních orgánů. Těto odpovědnosti obviněného jako vlastníka objektu se nemůže zbavit tím, že odstranění zjištěných závad objektu svěřil svému otci, který jak sám prohlásil v žádném styku se stavebním odborem nebyl.

K osobě obviněného [redacted] mladšího bylo zjištěno, že má základní vzdělání, uvedl, že je bez zaměstnání a výši svého příjmu nevedl, je dosud svobodný a má jedno dítě ve věku 8. měsíců. V místě bydliště nebyl projednáván pro přestupek a podle popisu rejstříku trestů byl dosud 1 x soudně trestán pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, trestním příkazem, který nabyl právní moci dne 18. ledna 2013, jímž mu byl uložen trest odnětí v trvání 6 měsíců podmíněně odložený do 18. ledna 2015 a trest zákaz činnosti, spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 24 měsíců a u hlavního líčení státní zástupce navrhuje provést důkaz tímto trestní spisem Okresního soudu v Ústí nad Labem sp.zn. 32 T 140/2012.

Jelikož výsledky přípravného řízení dostatečně odůvodňují postavit obviněného opětovně před soud, státní zástupce podává tuto obžalobu.

V Ústí nad Labem dne 19. července 2013

Státní zástupce:
[Handwritten signature]
JUDr. [redacted]

jednací číslo: 5 T 45/2013 - 579

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. [redacted] v hlavním líčení konaném dne 22.10.2014 **t a k t o :**

obžalovaná

[redacted] v Lounech, roz. [redacted], trvale bytem [redacted] zaměstnána jako vedoucí provozu [redacted], družstvo, se sídlem [redacted], provozovna Neštětice, [redacted], zastoupena obhájcem na plnou moc JUDr. [redacted], advokátem se sídlem v Lounech,

je vinna, že

dne 31.01.2012 v 08:30 hodin v Ústí nad Labem - Neštětice, [redacted] při výkonu zaměstnání jako vedoucí provozu výroby prskavek v obchodní společnosti Drucep, [redacted] 39, nedbala dodržování bezpečnostních předpisů a pracovního postupu, který je součástí Technologického postupu „Prskavky“ zejména v tom, že pracoviště musí být udržováno v čistotě, aby pyrotechnická směs na podlaze nezaschla a skapaná směs z prskavek se hned po sejmutí suchých prskavek zvlčí a pomocí stěrky a vhodné nádoby přepraví zpět do máčecího koryta nebo do míchačky a toto nebezpečí zvýšila tím, že na stanoveném postupu čištění odkapů netrvala a proto došlo ke vzniku takového množství zaschlé masy, že již stanoveným postupem se nedalo odstranit a dále umožnila zaměstnanci [redacted] aby pro zjednodušení práce při čištění zaschlých odkapů použil elektrické vrtací kladivo zn. TL-517B, které si zapůjčil od údržbáře [redacted], které nespĺňovalo použití v blízkosti snadno vznětlivých materiálů a z jehož těla při práci odlétla žhavá jiskra, která vznítla prach ze zaschlé pyrotechnické složky a dále se požár rozšířil do ostatních částí budovy, kde došlo k těžkému zranění pracovnice [redacted], bytem Ústí nad Labem [redacted] která utrpěla popálení 32 procent II. a III. stupně na obličeji, krku, horních končetinách a zádech, kdy z místa požáru byla letecky transportována na Kliniku popáleninové medicíny fakultní nemocnice Královské vinohrady

(K.f.č. 1a - rozsudek)

v Praze, kde byla hospitalizována od 31.01.2012 do 19.04.2012 a dále byli v přímém nebezpečí těžké újmy na zdraví nebo smrti ohroženi pracovníci, kteří se nacházeli v budově, kde požár vznikl a to poškozený [REDAKCE], bytem Ústí nad Labem, [REDAKCE], který při hašení vzniklého požáru utrpěl lehké zranění a to popáleninu zápěstí pravé ruky I. a II. stupně o celkové ploše 1 procenta, zranění si vyžádalo pracovní neschopnost od 31.01.2012 do 16.03.2012 a dále byli požárem ohroženi zaměstnanci [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE], kteří po volání „hořít“ vyběhli z budovy ven bez zranění, vlivem požáru vznikla poškozená společnost Drutep, [REDAKCE], škoda v celkové výši 5.240.984,- Kč (bez DPH),

t e d y : z nedbalosti způsobila obecné nebezpečí tím, že vydala lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že zapříčinila požár a činem uvedeným v odstavci 1 způsobila těžkou újmu na zdraví a způsobila takovým činem značnou škodu.

Tím spáchala:

přečin obecné ohrožení z nedbalosti podle § 273 odst. 1, odst. 2 písm. a), písm. c) trestního zákoníku

a odsuzuje se

podle § 273 odst. 2 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **dvanacti (12) měsíců**.

Podle § 81 odst. 1 trestního zákoníku a § 82 odst. 1 trestního zákoníku se tento trest odnětí svobody **podmíněně odkládá** na zkušební dobu v trvání **dvacetičtyř (24) měsíců**.

Podle § 229 odst. 1 trestního řádu se poškození:

- **DRUTEP, družstvo**, [REDAKCE]
- **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky**, sídlem Praha 3, Orlická 4/2020, IČ: 41 19 75 18,
- **Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra České republiky**, sídlem Praha 10, Kodaňská 1441/46, IČ: 47 11 43 04,

odkazují s celými svými nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

Vzhledem ke skutečnosti že obžalovaná a státní zástupce se vzdali odvolání po vyhlášení rozsudku a současně netrvali na písemném vyhotovení rozsudku, v souladu s ust. § 129 odst. 2 trestního řádu neobsahuje tento rozsudek odůvodnění výroku o vině a trestu.

Odůvodnění výroků o náhradě škody:

Poškozené **DRUTEP Družstvo** se připojilo řádně s nárokem na náhradu škody s částkou 1.908.077,80 Kč. Poškozená Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky se řádně připojila s nárokem na náhradu škody v částce 5.098,- Kč. Poškozená Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky se pak řádně připojila s nárokem na náhradu škody v částce 789.589,- Kč. V průběhu hlavního líčení bylo zcela jednoznačně zjištěno, že obžalovaná všem poškozeným způsobila škodu svým jednáním, které bylo posouzeno jako vědomá nedbalost. V době svého jednání nebyla pod vlivem

(K.f.č. 1a - rozsudek)

alkoholu nebo jakékoliv jiné návykové látky. Dále z důkazů provedených v hlavním líčení vyplynulo, že s ohledem na příjmy obžalované v době posledních šesti měsíců před spácháním skutku, činil její průměrný měsíční příjem částku 23.757,- Kč.

Dle § 250 odst. 1 zákoníku práce č. 262/2006 Sb. (dále jen zákoník práce) zaměstnanec odpovídá zaměstnavateli za škodu, kterou mu způsobil zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.

Dle § 257 odst. 1 zákoníku práce zaměstnanec, který odpovídá za škodu podle § 250 je povinen nahradit zaměstnavateli skutečnou škodu, a to v penězích, jestliže neodčiní škodu uvedením v předešlý stav.

Dle § 257 odst. 2 zákoníku práce pak výše požadované náhrady škody způsobené z nedbalosti nesmí přesáhnout u jednotlivého zaměstnance částku rovnající se čtyřapůlnásobku jeho průměrného měsíčního výdělku před porušením povinností, kterým způsobil škodu. Toto omezení neplatí, byla-li škoda způsobena úmyslně, v opilosti, nebo po zneužití jiných návykových látek.

S ohledem na výše uvedená ustanovení zákoníku práce tedy zcela jednoznačně obžalovaná Vermerová odpovídá za škodu, kterou svým jednáním způsobila pouze do výše čtyřapůlnásobku svého průměrného měsíčního výdělku před porušením své povinnosti, neboť v době spáchání skutku nebyla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky a škodu způsobila jednoznačně z vědomé nedbalosti a nikoliv úmyslně. Tato částka pak s ohledem na průměrný měsíční výdělek obžalované před vznikem škodné události uvedený výše, činí částku 106.906,50 Kč. S ohledem na skutečnost, že nelze v hlavním líčení v trestním řízení určit spolehlivě poměr pro uspokojení jednotlivých nároků, jednotlivých poškozených, soud tyto odkázal s celými jejich nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, když určení poměru jejich uspokojení by pro soud představovalo potřebu provádět další podrobné dokazování, což s ohledem na potřebu ve věci vyhlásit rozsudek soud dále neprováděl.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání ve třech vyhotoveních do osmi dnů ode dne doručení jeho písemného opisu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem prostřednictvím Okresního soudu v Ústí nad Labem. Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo týká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci a poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může i napadat také proto, že takový výrok nebyl učiněn, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Odvolání musí být ve shora uvedené lhůtě odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda jej podává, byť z části, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy. Odvolací soud odmítne odvolání, které nespĺňuje náležitosti obsahu odvolání. Právo odvolání nepřísluší tomu, kdo se jej výslovně vzdal.

V Ústí nad Labem dne 22. října 2014.

Mgr. [redacted], v.r.
samosoudce

(K.ř.č. 1a - rozsudek)

Za správnost vyhotovení:
[redacted]

(K.ř.č. 1a - rozsudek)

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 22.10.2014, ve výroku I. právní moci dne 22.10.2014
[redacted]. Připojení doložky provedla [redacted] dne 10.11.2014.

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem projednal ve veřejném zasedání konaném dne 3. dubna 2013 v senátě složeném z předsedy Mgr. [REDACTED] a soudců JUDr. [REDACTED] a JUDr. [REDACTED] odvolání obžalovaného [REDACTED], a poškozených [REDACTED] a [REDACTED], proti rozsudku Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 17. 10. 2012 č.j. 5T 136/2012-255 a rozhodl **t a k t o** :

Podle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr.ř. se k odvolání obžalovaného [REDACTED] a podle písm. f) k odvolání poškozených [REDACTED] a [REDACTED] napadený rozsudek **z r u š u j e** v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 písm. a) tr.ř. se znovu rozhoduje tak, že se obžalovaný

[REDACTED]
[REDACTED] v Ústí nad Labem, bez zaměstnání, bytem [REDACTED] Ústí nad Labem,

u z n á v á v i n n ý m,

že dne 22. 12. 2011 v 05:18 hodin v Ústí nad Labem, v ulici [REDAKCE], [REDAKCE], při řízení osobního automobilu tov. zn. a typu Honda Civic 1,8, [REDAKCE], v majetku jeho matky [REDAKCE] ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil předchozím požitím alkoholu a marihuany před jízdou, kdy koncentrace hladiny alkoholu v jeho krvi v době řízení motorového vozidla dosahovala výše nejméně 2,17 g/kg (promile) a bezprostředně po nehodě koncentrace návykové látky - tetrahydrocannabinolu přesahovala hodnotu 5 ng/ml, způsobil dopravní nehodu tím, že po projetí levotočivé zatáčky ve směru jízdy z centra vlivem požitého alkoholu a výrazného překročení povolené rychlosti jízdy v obci, kdy jel rychlostí nejméně 97 km/h, na mokré komunikaci nezvládl řízení svého vozidla, se kterým vyjel vpravo mimo komunikaci, kde pravou přední a boční částí svého vozidla narazil do sloupů trolejového vedení číslo 2856, na kterém byla umístěna rozvodná skříň veřejného osvětlení, kdy tuto poškodil a vyřadil tím z činnosti veřejné osvětlení v počtu 36 svítidel po dobu od 05.18 hodin do 06.20 hodin a na 14 sloupech po dobu od 06.20 hodin do 07.55 hodin, po té vozidlo narazilo ještě do dvou vzrostlých listnatých stromů, při dopravní nehodě:

poškozená [REDAKCE], bytem Ústí nad Labem, [REDAKCE], která seděla na předním sedadle vpravo ve vozidle Honda a nebyla připoutána bezpečnostními pásy, utrpěla zranění neslučitelná se životem, polytrauma, na která na místě dopravní nehody zemřela,

poškozením osobního automobilu tov. zn. a typu Honda Civic způsobil jeho majitelce, poškozené [REDAKCE], bytem Ústí nad Labem, [REDAKCE], škodu ve výši 269.000,- Kč,

poškozením veřejného osvětlení způsobil jeho majiteli, poškozené obchodní společnosti Eltodo Citelum, s.r.o., [REDAKCE], škodu ve výši 14.221,15 Kč bez DPH,

t e d y :

- jinému z nedbalosti způsobil smrt a čin uvedený v odstavci 1 spáchal proto, že hrubě porušil zákon o bezpečnosti dopravy,
- ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, vykonával jinou činnost, při které by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, a činem uvedeným v odstavci 1 způsobil dopravní nehodu a jiný závažný následek,

- z hrubé nedbalosti poškodil obecně prospěšné zařízení.

T í m s p á c h a l

přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku,
přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a)
tr. zákoníku,
přečin poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení podle § 277
odst. 1 tr. zákoníku

a o d s u z u j e s e

podle § 143 odst. 3 tr. zákoníku, za užití § 43 odst. 1 tr. zákoníku, k **úhrnnému**
trestu odnětí svobody v trvání **pěti (5) let**.

Podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku se obžalovaný pro výkon tohoto trestu
z a ř a z u j e d o v ě z n i c e s d o h l e d e m.

Podle § 73 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku se obžalovanému **u k l á d á** trest
zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu
pěti (5) let.

Podle § 228 odst. 1 tr.ř. je obžalovaný **p o v i n e n** na náhradě škody
zaplatit poškozenému [REDAKCE], bytem [REDAKCE],
[REDAKCE], částku 240.000,- Kč a poškozené [REDAKCE]
bytem Ústí nad Labem, [REDAKCE] částku 240.000,- Kč,

Podle § 228 odst. 1 tr.ř. je obžalovaný **p o v i n e n** na náhradě škody
zaplatit poškozeným [REDAKCE] bytem [REDAKCE],
[REDAKCE], a [REDAKCE], bytem Ústí nad Labem,
[REDAKCE] částku 20.000,- Kč.

Podle § 229 odst. 2 tr.ř. se poškození [REDAKCE] a [REDAKCE]
o d k a z u j í se zbytky svých nároků na náhradu škody na řízení ve věcech
občanskoprávních.

Podle § 228 odst. 1 tr.ř. je obžalovaný povinen na náhradě škody zaplatit poškozené Zdravotní pojišťovně Ministerstva vnitra ČR, sídlem Kodaňská 1441/46, Praha 10, IČ 471 14 304, částku 1.642,- Kč.

Podle § 229 odst. 1 tr.ř. se poškozená společnost Eltodo Citelum, s.r.o. odkazuje s celým svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 17. 10. 2012 č.j. 5T 136/2012-255 byl obžalovaný uznán vinným přečinem usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku, přečinem ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 247 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku a přečinem poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení podle § 277 odst. 1 tr. zákoníku, kterých se podle skutkových zjištění soudu prvního stupně dopustil tím, že dne 22. 12. 2011 v 05:18 hodin v Ústí nad Labem, v ulici , při řízení osobního automobilu tov.zn. a typu Honda Civic 1,8, v majetku jeho matky , ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil předchozím požitím alkoholu a marihuany před jízdou, kdy koncentrace hladiny alkoholu v jeho krvi dosahovala výše od 2,17 g/kg do 2,26 g/kg (promile) a koncentrace návykové látky - tetrahydrocannabinolu přesahovala hodnotu 5 ng/ml, způsobil dopravní nehodu tím, že po projetí levotočivé zatáčky ve směru jízdy z centra vlivem požitého alkoholu a výrazného překročení povolené rychlosti jízdy v obci, kdy jel rychlostí 97-118 km/h, na mokré komunikaci nezvládl řízení svého vozidla, se kterým vyjel vpravo mimo komunikaci, kde pravou přední a boční částí svého vozidla narazil do sloupu trolejového vedení číslo , na kterém byla umístěna rozvodná skříň veřejného osvětlení, kdy tuto poškodil a tím vyřadil veřejné osvětlení v počtu 36 svítidel na 14 sloupech veřejného osvětlení z činnosti na dobu jedné hodiny, po té vozidlo narazilo ještě do dvou vzrostlých listnatých stromů, při dopravní nehodě:

poškozená , nar. , bytem Ústí nad Labem, , která seděla na předním sedadle vpravo ve vozidle Honda a nebyla připoutána bezpečnostními pásy, utrpěla zranění neslučitelná se životem, polytrauma, na která na místě dopravní nehody zemřela,

poškozením osobního automobilu tov.zn. a typu Honda Civic způsobil jeho majitelce, poškozené [REDAKCE], bytem Ústí nad Labem, [REDAKCE], škodu ve výši 269.000,- Kč,

poškozením veřejného osvětlení způsobil jeho majiteli, poškozené obchodní společnosti Eltodo Citelum, [REDAKCE], škodu ve výši 14.221,15 Kč bez DPH,

příčemž opakovanými dechovými zkouškami kalibrovaným přístrojem Dräger byla zjištěna hladina alkoholu u řidiče [REDAKCE] v přepočtu na hladinu alkoholu v krvi dne 22. 12. 2011 v 05:39 hodin ve výši 1,96 g/kg, dne 22. 12. 2011 v 05:46 hodin ve výši 2,09 g/kg a dne 22. 12. 2011 v 05:51 hodin ve výši 1,99 g/kg (promile) a po následném lékařském vyšetření spojeným s odběrem krve provedeným dne 22. 12. 2011 v 06:20 hodin byla metodou plynové chromatografie zjištěna hladina alkoholu v jeho krvi ve výši 2,05 g/kg (promile) a dále v jeho krvi byla zjištěna přítomnost návykové látky tetrahydrocannabinolu ve výši 5 ng/ml,

a tímto svým nedbalostním jednáním obžalovaný [REDAKCE] jako řidič motorového vozidla hrubě porušil ustanovení § 4 písm. a), písm. b), písm. c), § 5 odst. 2 písm. b), § 11 odst. 1 a § 18 odst. 1, odst. 4 zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.

Za uvedené přečiny byl pak obžalovaný odsouzen podle § 143 odst. 3 tr. zákoníku, za užití § 43 odst. 1 tr. zákoníku, k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání pěti let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s dohledem. Podle § 173 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu pěti let.

Podle § 228 odst. 1 tr.ř. byla obžalovanému uložena povinnost na náhradě škody zaplatit částku 500.000,- Kč poškozeným [REDAKCE] a [REDAKCE]. Podle § 229 odst. 2 tr.ř. byli jmenovaní poškození se zbytkem svého nároku na náhradu škody odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 228 odst. 1 tr.ř. byla obžalovanému uložena povinnost na náhradě škody zaplatit částku 1.642,- Kč poškozené Zdravotní pojišťovně Ministerstva vnitra ČR. Podle § 229 odst. 1 tr.ř. byla poškozená společnost Eltodo Citelum, s.r.o., odkázána s celým svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Proti tomuto rozsudku podali obžalovaný [REDAKCE] a poškození [REDAKCE] a [REDAKCE] v zákonné lhůtě odvolání.

Odvolání obžalovaného, které odůvodnil prostřednictvím svého obhájce, směřuje do výroků o vině a trestu. Předně v něm namítá subsumpci nalezeného skutkového stavu, ohledně něhož nemá žádných pochybností, pod ustanovení § 143 odst. 3 tr. zákoníku, který kvalifikovaně zvyšuje trestní sazbu na dva až osm let, pokud pachatel hrubě porušil zákony, v daném případě o bezpečnosti pachatele. V této souvislosti poukazuje na to, že hladina alkoholu v krvi v jeho případě výrazně převyšovala hladinu 1,00 g/kg alkoholu, čímž jeho schopnost ovládat vozidlo a i schopnost vnímat své jednání byla prakticky vyloučena. Zdůrazňuje přitom, že z jeho výpovědi je zřejmé, že poslední, co si pamatuje, jsou prostory v baru, tato jeho výpověď je i potvrzována následnými lékařskými zprávami, a tedy jeho stav při počátku jízdy vozidlem lze považovat za stav, kdy již nevnímal nebo si nebyl naprosto schopen uvědomit své jednání, natož možné důsledky. Příčinou porušení všech v napadeném rozsudku uvedených porušení zákona bylo tedy nadměrné požití alkoholu, v jehož důsledku nepochopitelně sedl za volant a jel nepřiměřenou rychlostí. Podle názoru obžalovaného zde neexistuje další faktor či další povinnost, kterou by vědomě porušil. Při existenci pouze jedné příčiny, jednoho porušení právního předpisu, jednoho jeho jednání, které tkví v řízení vozidla po nadměrném požití alkoholu, jenž jej přivedl až na hranici přičetnosti, při neexistenci dalšího vědomého porušení právní normy, kdy nepřiměřená rychlost je důsledkem stejného jednání, nelze uvažovat o porušení více norem o bezpečnosti v dopravě.

Soud prvního stupně se rovněž dle mínění obžalovaného nedostatečně vyrovnal s otázkou vlivu omamné látky tetrahydrocannabinol na jeho stav v době, kdy řídil motorové vozidlo, kdy se vůbec nezabýval otázkou, zda přítomnost tetrahydrocannabinolu v jeho krvi měla vliv na jeho chování rovněž tak zásadní jako požitý alkohol. Soud prvního stupně sice uvádí vyšší koncentrace v krvi 5 ng/ml krve, nicméně tento údaj, bez zařazení do určité škály hodnot, nemá žádnou vypovídací hodnotu, ze které by bylo možno usuzovat, jak uzavřel soud prvního stupně, že požil marihuanu v čase před dopravní nehodou, což on jednoznačně popírá, a zvláště pak z výpovědi svědků nebylo prokázáno, že by před jízdou marihuanu požil. Obžalovaný podotýká, že je z veřejně dostupných zdrojů známo, že tetrahydrocannabinol v krvi zůstává velmi dlouho a je dohledatelný v řádech několika týdnů až měsíců po aplikaci. Dle obžalovaného jen po pouhém konstatování hladiny tetrahydrocannabinolu v krvi, byť soudní

znalec ve svém vyjádření uvedl, že tetrahydrocannabinol měl vliv na jeho chování, ale nikterak tento vliv, co do způsoblosti řízení vozidla, zásadně nehodnotil, nelze uzavřít, že před jízdou užil marihuanu.

V další části svého odvolání obžalovaný brojí proti tomu, že soud prvního stupně při ukládání trestu dostatečně nezvážil všechna hlediska uvedená v ustanovení § 39 trestního zákoníku. Ztotožňuje se sice se soudem prvního stupně v tom, že co se týče významu chráněného zájmu, je skutečně zájem na ochraně lidského života na prvním místě v rejstříku těchto zájmů. Na straně druhé však konstatuje, že co se týká způsobu provedení činu a jeho následků, mělo toto hledisko pro jeho osobu zůstat v rovině neutrální, kdy se nejedná o jeho jednání, které by vykazovalo známky surovosti, trýznění či zákeřný způsob jednání. Co se týká následku, ten je již samotným znakem objektivní stránky skutkové podstaty, tedy přesto, že následky byly zcela fatální, jsou tyto vyjádřeny již trestní sazbou uvedenou u přečinů v napadeném rozsudku uvedených. Okolnosti, za nichž byl čin spáchán, by měly být podle přesvědčení obžalovaného soudem prvního stupně posuzovány spíše v jeho prospěch než v jeho neprospěch, kdy je třeba vzít v potaz, že od počátku neměl v úmyslu vozidlo řídit, k jeho řízení byl zřejmě přemluven poškozenou, která rovněž, jak vyplývá z výpovědi svědků, zřejmě organizovala i odvoz dalších osob. To vše se odehrálo za situace, kdy již nebyl schopen, vlivem alkoholu, rozpoznat nebezpečnost svého jednání, což vyústilo ve spáchání uvedených přečinů. Co se týká osoby pachatele, podle obžalovaného je možné uzavřít, že při svém věku nemá dostatek životních zkušeností a před činem vedl řádný život. Tyto okolnosti rozhodně snižují společenskou škodlivost a závažnost spáchaného činu a tedy by měly být vykládány, a částečně soudem prvního soudu i jsou, v jeho prospěch. Obžalovaný k hledisku míry jeho zavinění, jeho pohnutky, jeho záměru či jeho cíle uvádí, že toto zůstává v neutrální, ale spíše v pozitivní rovině ve vztahu k němu, neboť rozhodně nejednal po předchozím uvážení, naopak jeho jednání mělo do jisté míry charakter spontánního kolapsu myšlení, které se rozhodně neřídilo zdravou úvahou. Obžalovaný vytýká soudu prvního stupně, že nedostatečně zvážil jeho osobní, majetkové a jiné poměry, nezabýval se tím, jaký vliv měla celá událost na jeho psychický stav, přičemž jak z jeho výpovědi, tak i z řady založených důkazů je zřejmé, že psychické následky z prožitého traumatu, a to zvláště uvědomění si, že svým jednáním způsobil smrt do té doby blízké osobě, i nadále přetrvávají a zřejmě jimi bude zatížen na celý život. Z lékařské zprávy založené ve spise a z vyjádření [REDAKCE] vyplývá, že trpí úzkostnou tenzí a že u něho přetrvávají depresivní vztahy. Obžalovaný současně

vyzdvihuje, že určitým trestem pro něho je i skutečnost, že musel ukončit své studium a s řadou přátel přetřhat své vazby. Stejně tak bude muset po výkonu trestu opustit rodné město, kde přetrvávají útoky na jeho osobu.

Soud prvního stupně dle přesvědčení obžalovaného chybně hodnotil zprávu [redacted] Ústí nad Labem, když došel k závěru, že je na něho nutno hledět jako na osobu, která má problémy se studiem. K tomu podotýká, že již nemohl v semestru 2011/2012 složit žádnou zkoušku, jelikož zkouškové období začínalo v lednu 2012 a v tento čas nemohl rozhodně vzhledem k vyhrocené atmosféře a svému psychickému stavu školu navštěvovat. Co se týče možnosti jeho nápravy, obžalovaný konstatuje, že se ze svého jednání poučil tím, nakolik byl zasažen jeho dosavadní život, včetně života jeho rodiny, kdy matka nemůže logicky užívat byt ve svém původním bydlišti, takže má za to, že jeho náprava je zajištěna už nyní. Podle názoru obžalovaného jeho chování po činu, zvláště snaha omluvit se rodičům poškozené, lze hodnotit kladně, stejně jako to, že začal dobrovolně navštěvovat hospic [redacted] a to ve snaze vyrovnat se prostřednictvím pomoci potřebným se svým pocitem viny. V neposlední řadě podle obžalovaného soud prvního stupně nevěnoval žádnou pozornost při rozhodování o individuální výši trestu, jaké jsou účinky a důsledky, které lze očekávat od trestu pro budoucí život pachatele. V tomto směru obžalovaný poukazuje na destruktivní účinek pětiletého trestu odnětí svobody pro něho, jako pro takto mladého člověka, kdy ve věku mezi dvacátým a pětadvacátým rokem života mladý člověk získává zásadní životní zkušenosti, ať už je to samostatná práce na vysoké škole, samostatné zaměstnání či osobní záležitosti, jako je hledání si životního partnera. Pokud soud tyto otázky nezohlední a nepřiměřeným trestem izoluje člověka ze společnosti, a to pouze z důvodů represivních, nelze v daném případě hovořit o důvodech ochrany společnosti před jedincem nebo snad k nápravě pachatele, může jeho osobu trvale poškodit a de facto mu znemožnit řádně se zařadit do běžného společenského života.

Vzhledem k výše popsanému pochybení soudu prvního stupně, které tkví v subsumpci skutku pod chybnou kvalifikovanou skutkovou podstatu, a vzhledem k nedostatečně individualizované výši trestu, v návaznosti na nedostatečné či chybějící posouzení všech okolností uvedených v ustanovení § 39 tr. zákoníku, a zvláště těch, které svědčí v jeho prospěch, důsledkem čehož je vyměřený trest ve výši pěti let odnětí svobody, pokládá obžalovaný takto vyměřený trest za nepřiměřeně přísný.

Konečně obžalovaný, vzhledem ke své finanční situaci, kdy je zcela bez příjmu a nemá již žádné ušetřené finanční prostředky, žádá o změnu způsobu úhrady škody poškozeným manželům [REDAKCE], a to tak, že závazek bude splněn v měsíčních splátkách ve výši 1.500,- Kč.

Ze všech těchto důvodů obžalovaný v závěru svého odvolání navrhuje, aby odvolací soud podle § 258 odst. 1 písm. b) tr.ř. napadený rozsudek zrušil ve výroku o spáchání přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku, ve výroku o uložení úhrnného trestu odnětí svobody ve výši pěti let a ve výroku o náhradě škody ve výši 500.000,- Kč poškozeným [REDAKCE] a [REDAKCE] sám podle § 259 odst. 3 tr.ř. rozhodl tak, že jej uzná vinným z trestného činu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku a uloží mu úhrnný trest odnětí svobody při dolní hranici trestní sazby uvedené v § 143 odst. 2 tr. zákona a dále rozhodne o tom, že závazek k náhradě škody ve výši 500.000,- Kč poškozeným [REDAKCE] a [REDAKCE] bude hrazen v měsíčních splátkách ve výši 1.500,- Kč.

Odvolání poškozených [REDAKCE] a [REDAKCE] odůvodněné prostřednictvím jejich zmocněnce, směřuje do výroku o náhradě škody. Vytýkají v něm soudu prvního stupně, že ze svých skutkových zjištění neučinil závěry, kterých je třeba, pro rozhodnutí o náhradě škody, respektive o zbytku nároku na náhradu škody, se kterým byli odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních. Soud prvního stupně argumentuje nutností dalšího dlouhého dokazování, které je podle něho nad rámec trestního řízení, kdy uvádí, že je třeba výslech všech blízkých osob rodiny poškozených, už ale vůbec nezmiňuje, co má být jejich výsledkem zjištěno, ani neuvádí, proč je potřebný výslech všech takovýchto osob. Dále poškození vytýkají soudu prvního stupně, že neprovedl při hlavním líčení výslech svědků [REDAKCE] a [REDAKCE], kteří mu byli k dispozici před jednací síní. Tím rezignoval na svůj úkol zabývat se nárokem na náhradu škody (přiměřeným zadostiučiněním). Výslechem uvedených svědků by jistě řízení nijak výrazně prodleno nebylo, když lze předpokládat, že by šlo o záležitost minut, a mohl být podložen i argument soudu prvního stupně, že bude potřeba dalšího dokazování, nebo naopak soud prvního stupně mohl dojít k závěru, že potřeba dalšího dokazování není. Okolnost, že svědek [REDAKCE] byl přítomen při části hlavního líčení, jistě neznamená, že by jako svědek neměl být vyslechnut. Je pouze třeba k tomu přihlídnout při provádění výslechu a jeho hodnocení. Ze všech výše uvedených důvodů poškození shodně navrhl, aby

odvolací soud výrok o náhradě škody zrušil a sám rozhodl tak, že je obžalovaný povinen zaplatit na náhradu škody poškozené [REDAKCE] 1.240.000,- Kč, poškozenému [REDAKCE] 1.240.000,- Kč a oběma poškozeným společně dalších 20.000,- Kč.

Krajský soud v Ústí nad Labem podle § 254 odst. 1, odst. 3 tr.ř. z podnětu podaného odvolání přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům.

Řízení, jež napadenému rozsudku předcházelo, nevykazuje po formální stránce žádných pochybení. Byla v něm dodržena všechna odpovídající ustanovení trestního řádu, včetně těch, která slouží k zajištění obhajoby obžalovaného.

Soud prvního stupně provedl dokazování v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 tr.ř., když postupoval tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, když důkazy potřebné pro to, zda se předmětný skutek stal a zda jej spáchal obžalovaný, byly opatřeny v přípravném řízení a následně provedeny v hlavním líčení v zákonem předepsané formě. Soud prvního stupně tak zcela důvodně vycházel z dílčího doznání obžalovaného, který připustil, že před jízdou osobním motorovým vozidlem požil alkoholické nápoje a při jeho řízení následně způsobil tragickou dopravní nehodu, dále ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, z něhož vyplývá, že v době nehody dne 22. 12. 2011 v 05.18 hodin dosahovala koncentrace ethanolu v krvi obžalovaného nejméně 2,17 g/kg, a dále, že obžalovaný byl v době nehody ovlivněn tetrahydrocannabinolem, o čemž svědčí jeho nález ve vzorku krevního séra v koncentraci 5 ng/ml, stejně jako ze znaleckého posudku z oboru doprava, odvětví doprava silniční a městská, z jehož závěrů je zřejmé, že rychlost vozidla řízeného obžalovaným v době dopravní nehody činila nejméně 97 km/h, přičemž v místě dopravní nehody je maximální povolená rychlost 50 km/h, a v neposlední řadě i ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, dokládaného, že k úmrtí poškozené [REDAKCE] došlo v bezprostřední souvislosti s nehodovým dějem, tedy, že poškozená zemřela v důsledku dopravní nehody, jejímž výlučným viníkem byl obžalovaný.

Dílčího pochybení, které napravil odvolací soud, se dopustil soud prvního stupně, když v popisu skutku nepřesně rozvedl rozsah poškození

obecně prospěšného zařízení, pokud uvedl, že došlo k vyřazení veřejného osvětlení v počtu 36 svítidel na 14 sloupech veřejného osvětlení z činnosti na dobu jedné hodiny. Správně však mělo být uvedeno, že obžalovaný vyřadil z činnosti veřejné osvětlení v počtu 36 svítidel po dobu od 05.18 do 06.20 hodin a na 14 sloupech po dobu od 06.20 do 07.55 hodin, jak je patrné ze zprávy společnosti Eltodo-Citelum, s.r.o.

Tvrzení obžalovaného, že kouřil marihuanu dva dny před dopravní nehodou, bylo plně vyvráceno výsledkem znaleckého zjištění z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, Ing. [REDAKCE], který byl odvolacím soudem slyšen u veřejného zasedání konaného dne 3. 4. 2013, kde uvedl, že pokládá za naprosto vyloučené, aby v séru krve obžalovaného byl zjištěn tetrahydrocannabinol v koncentraci 5ng/ml, pokud by obžalovaný skutečně kouřil marihuanu dva dny před nehodou, za takto dlouhou dobu by se nic nenašlo. Tvrzení obžalovaného je tudíž v rozporu s objektivně učiněným analytickým nálezem. Zároveň znalec připomněl vyjádření České společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie o ovlivnění osob jinými než návykovými látkami než je alkohol, kde se praví, že osoba je ovlivněna, jestliže se u ní zjistí koncentrace tetrahydrocannabinolu v séru krve větší než 2 ng/ml. V daném případě zjištěné množství 5 ng/ml není až tak malá koncentrace, navíc při kombinaci tetrahydrocannabinolu dochází k adici účinků, kdy ovlivnění může být vyšší.

Odvolací soud stejně jako soud prvního stupně právně kvalifikoval jednání obžalovaného jako přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku, přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku a přečin poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení podle § 277 odst. 1 tr. zákona. Co se týče prvního z vyjmenovaných přečinů, bylo prokazatelně zjištěno, že to byl obžalovaný [REDAKCE], kdo jinému z nedbalosti způsobil smrt a takový čin spáchal proto, že hrubě porušil zákon o bezpečnosti dopravy. Obžalovaný v projednávaném případě porušil obecné povinnosti řidiče motorového vozidla spočívající v porušení ustanovení § 4 písm. a), b), zákona č. 361/2000 S., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen zákona o provozu na pozemních komunikacích), které každému účastníkovi provozu na pozemních komunikacích ukládá chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích, zejména co se týče způsobu jízdy a rychlosti jízdy, a absolutního zákazu požívání alkoholu a návykových

látek před jízdou, a ustanovení § 11 odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích, jež stanoví, že na pozemních komunikacích se jezdí vpravo, a pokud tomu nebrání zvláštní okolnosti, při pravém okraji vozovky. Obžalovaný dále porušil ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o provozu na pozemních komunikacích, dle kterého řidič nesmí jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití návykové látky, kdy by ještě mohl být pod jejich vlivem. V posuzované věci byl obžalovaný v době dopravní nehody pod vlivem alkoholu v koncentraci nejméně 2,17 g/kg alkoholu v krvi a navíc dle rozboru krve obžalovaného u něho byla zjištěna hladina koncentrace návykové látky tetrahydrocannabinolu ve výši 5 ng/ml. Obžalovaný dále porušil ustanovení § 18 odst. 1, odst. 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích, přičemž dle odst. 1 citovaného zákonného ustanovení musí řidič rychlost jízdy přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorie a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat, smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled. Dle odst. 4 citovaného zákonného ustanovení v obci smí řidič jet rychlostí nejvýše 50 km/h. Tuto povolenou rychlost obžalovaný překročil nejméně o 47 km/h, přičemž podle znaleckého posudku z oboru doprava při povolené rychlosti jízdy 50 km/h na daném místě a za dané situaci by k dopravní nehodě nedošlo. V důsledku uvedeného jednání obžalovaného potom došlo k úmrtí poškozené ██████████, přičemž dle závěru znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, došlo k úmrtí poškozené v bezprostřední souvislosti s nehodovým dějem. Požití alkoholu, které více než dvojnásobně překračuje mezní hodnotu pro nepochybný stav vylučující způsobilost k řízení motorových vozidel u jakéhokoliv řidiče, byť i nadprůměrně disponovaného (mezní hodnota pro stav vylučující způsobilost řídit motorové vozidlo je 1,00 g/kg alkoholu v krvi), ve spojení s užitím drogy a téměř jednonásobné převýšení maximální povolené rychlosti v obci je nutno považovat za hrubé porušení norem dopravního předpisu. Hrubým porušením zákonů se přitom rozumí tak intenzivní porušení některé zákonné normy nebo norem, která má za dané situace zpravidla za následek způsobení smrti člověka, tedy vyvolává reálné nebezpečí, že dojde k smrtelnému následku předpokládanému § 143 tr. zákoníku, přičemž však musí jít o podstatně závažnější porušení předpisů než je porušení povinnosti ve smyslu § 143 odst. 2 tr. zákoníku. Zejména se jedná o případy, při nichž je porušeno více různých norem příslušného dopravního předpisu. Zavinění obžalovaného tak bylo shledáno ve formě nedbalosti vědomé podle § 16 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku,

když obžalovaný věděl, že při zvolené rychlosti a po předchozím požití alkoholických nápojů v kombinaci s užitím návykové látky tak byla dána jeho schopnost rozpoznat a zhodnotit okolnosti, které vytvářejí pro chráněný zájem trestním zákoníkem možné nebezpečí, avšak z nepřiměřených důvodů spoléhal na to, že k následku nedojde. Následek, který nastal, tedy úmrtí poškozené [redacted] byl pochopitelně zaviněn rovněž v nedbalostní formě zavinění. Nelze přistoupit na argumentaci obžalovaného uplatněnou v podaném odvolání a spočívající v tom, že pod vlivem alkoholu již nebyl schopen rozumně ovládat své jednání nebo rozpoznat, že řídí vozidlo jednonásobnou rychlostí, než je povoleno. Ani další argument obžalovaného týkající se toho, že existuje pouze jedno jednání, jedno porušení právního předpisu tkvící v řízení po nadměrném požití alkoholu, při neexistenci dalšího vědomého porušení právní normy, kdy nepřiměřená rychlost je důsledkem stejného jednání, nelze akceptovat. Jak už bylo konstatováno shora, obžalovaný porušil svým jednáním vícero norem příslušného dopravního předpisu, kdy tato porušení je nutno navzájem odlišit.

Požití alkoholu a drogy obžalovaným před jízdou a způsobení dopravní nehody naplnilo rovněž všechny zákonné znaky skutkové podstaty přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, jelikož ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, vykonával činnost, při které by mohl ohrozit život nebo zdraví nebo způsobit značnou škodu na majetku, a takovým činem způsobil dopravní nehodu a jiný závažný následek. Zákonný znak tohoto přečinu, tj. stav vylučující způsobilost, byl naplněn tím, že žádný, ani nadprůměrně disponovaný řidič motorového vozidla není schopen bezpečně ovládat své vozidlo, dosáhla-li hladina alkoholu v jeho krvi nejméně 1,00 g/kg (promile), přičemž v tomto případě hladina alkoholu v krvi obžalovaného v době dopravní nehody tuto hranici více než dvojnásobně překročila. Další zákonný znak, tj. způsobení jiného závažného následku, je dán způsobením smrti poškozené [redacted]. Obžalovaný si počínal v úmyslu přímém dle § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, když věděl, že je pod vlivem alkoholu a tetrahydrocannabinolu, a přesto usedl za řízení motorového vozidla a řídil ho, navíc na poměrně dlouhé cestě po Ústí nad Labem.

Způsobený následek spočívající ve vyřazení z provozu 36 svítidel veřejného osvětlení a výpadku elektrické energie na 14 sloupech veřejného osvětlení bylo nutno právně posoudit jako přečin poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení podle § 277 odst. 1 tr. zákoníku, neboť

obžalovaný z hrubé nedbalosti ve smyslu § 16 odst. 2 tr. zákoníku poškodil obecně prospěšné zařízení, tj. energetické zařízení ve smyslu § 132 tr. zákoníku. Soud prvního stupně pochybil, pokud v právní větě nadbytečně vyjmenoval vícero jednání zahrnující objektivní stránku uvedeného přečinu, tedy zničení, poškození a učinění neupotřebitelným obecně prospěšné zařízení. Ve skutečnosti však obžalovaný snížil funkčnost obecně prospěšného zařízení, které vedlo k omezení plnění účelu, pro něž bylo zřízeno, a ke snížení jeho obecné prospěšnosti, tedy výlučně ho poškodil. V jednání obžalovaného je nutno spatřovat nedbalost vědomou v souladu s ustanovením § 16 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, protože tento věděl, že svým jednáním může z hrubé nedbalosti poškodit provoz obecně prospěšného zařízení, avšak z nepřiměřených důvodů spoléhal, že k takovému následku nedojde.

Poněvadž byl zrušen výrok o vině obžalovaného [REDAKCE], musel být současně zrušen i celý výrok o trestu tohoto obžalovaného, a tudíž odvolací soud znovu rozhodl, když v této souvislosti vyhodnotil všechny skutečnosti již zjištěné soudem prvního stupně, vztahující se ke všem okolnostem případu i osobě obžalovaného, a uložil mu stejně jako soud prvního stupně, jenž v tomto směru provedl všechny potřebné důkazy a náležitě se zabýval všemi hledisky rozhodnými pro ukládání druhu a výše trestu, trest odnětí svobody v polovině vůdčí zákonné trestní sazby podle § 143 odst. 3 tr. zákoníku, a to v trvání pěti let, s tím, že tento trest je současně ukládán i jako trest úhrmný podle zásad uvedených v § 43 odst. 1 tr. zákoníku, za všechny tři přečiny spáchané obžalovaným. Při stanovení této konkrétní výměry odvolací soud ve prospěch obžalovaného vyhodnotil, že se jedná o osobu bezúhonnou, dosud nikdy soudně trestanou, a přihlédl k jeho upřímné lítosti, kterou obžalovaný projevoval po celou dobu vedeného trestního řízení, navíc podpořené jeho činností v Hospici [REDAKCE], kde se od dubna roku 2012 podílí na komplexní péči o umírající pacienty. Jako přitěžující okolnosti na straně obžalovaného odvolací soud shledal nejen to, že se dopustil hned tří trestných činů, ale i to, že svým jednáním způsobil větší škodní následek, kterým nepochybně je smrt poškozené [REDAKCE] neboť při dopravních nehodách obvykle nedochází k usmrcení účastníka dopravní nehody. Při hodnocení osoby obžalovaného nemohl odvolací soud ponechat bez povšimnutí, že obžalovaný je neukázněným řidičem, který se do doby spáchání nyní přezkoumávané nehody dopustil opakovaných přestupků v dopravě. Pro charakteristiku osoby obžalovaného je podstatné i sdělení Filozofické fakulty [REDAKCE] v Ústí nad Labem ze dne 17. 5. 2012, které konstatuje opakovanou značnou neúspěšnost obžalovaného jako vysokoškolského studenta zmíněné fakulty

s poukazem na to, že byl studentem jen proto, aby získal studentské výhody. Předmětná zpráva přitom rekapituluje pobyt obžalovaného na filozofické fakultě za období od 2. 7. 2009 do 30. 9. 2010 a od 18. 8. 2011 do dne podání zprávy. Z tohoto pohledu je už pak zcela nerozhodná argumentace obžalovaného, že nemohl od ledna 2012 navštěvovat školu kvůli vyhrocené atmosféře a nedobrému psychickému stavu, když již dlouho předtím měl evidentní problémy se studiem a studentem byl jen pro účely čerpání studentských výhod. Obžalovaný si stýská, že celá událost měla vliv na jeho psychický stav, který není uspokojivý, a že dlouholetým pobytem ve vězení ztratí možnost získat jako mladý člověk zásadní životní zkušenosti, ať už jde o samostatnou práci na vysoké škole, samostatné zaměstnání či osobní záležitosti jako je hledání si životního partnera, aniž by však objektivně vyhodnotil, že nedobrá psychická stav je důsledkem jím způsobené dopravní nehody, v důsledku které došlo k úmrtí rovněž mladého člověka, který tak šanci na získání životních zkušeností nedostane nikdy. Pokud jde o povahu a závažnost spáchaných trestných činů, je třeba uvést, že co se týká významu chráněného zájmu, pak obžalovaný porušil zájem společnosti na ochraně lidského života (§ 143 tr. zákoníku), zájem na ochraně života a zdraví lidí a majetku (§ 274) a zájem na ochraně provozu a řádného fungování obecně prospěšného zařízení, kdy z hlediska stupně společenské škodlivosti byl především významným způsobem porušen zájem na ochraně lidského života, neboť v důsledku jednání obžalovaného došlo k úmrtí poškozené [REDAKCE]. Pokud jde způsob provedení činu a jeho následky, nutno zdůraznit, že obžalovaný řídil motorové vozidlo v době nehody pod vlivem alkoholu, kdy zjištěná alkoholémie u obžalovaného nejméně 2,17 g/kg alkoholu v jeho krvi více než dvojnásobně překročila mezní hodnotu pro nepochybný stav vylučující způsobilost k řízení motorového vozidla u jakéhokoliv řidiče, byť i nadprůměrně disponovaného, a dále i pod vlivem nikoliv zanedbatelného množství návykové látky tetrahydrocannabinolu, kdy v době dopravní nehody jej měl obžalovaný v krvi v koncentraci 5 ng/ml. S vozidlem se obžalovaný pohyboval rychlostí nejméně 97 km/h, přičemž v místě dopravní nehody je maximální povolená rychlost 50 km/h. Co se týká následku, je třeba zohlednit, že je již znakem objektivní stránky skutkové podstaty, a přesto, že byl fatální (smrt poškozené [REDAKCE]), je již vyjádřen trestní sazbou u přečinů dle § 143 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku a § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku. Co se týká okolností, za kterých byl čin spáchán, je sice pravdou, že obžalovaný byl zřejmě přemluven k řízení vozidla poškozenou, která rovněž, jak plyne z výpovědi slyšených svědků, organizovala zřejmě i odvoz dalších osob, na straně druhé ovšem nebyl shledán žádný omluvitelný důvod pro chování obžalovaného, jenž pod vlivem předchozího požívání alkoholických nápojů usedl do vozidla a

následně hrubým způsobem porušil dopravní předpisy. Stejně jako soud prvního stupně i soud odvolací zvažoval míru zavinění obžalovaného, které shledal jednak v úmyslu přímém podle § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku ohledně přečinu podle § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku a jednak ve vědomé nedbalosti podle § 16 písm. a) tr. zákoníku ohledně přečinů podle § 143 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku a § 277 odst. 1 tr. zákoníku, byť nutno souhlasit s argumentací obžalovaného, že nejednal s rozmyslem či po předchozím uvážení, a pohnutku, jakou byl obžalovaný při páchání trestné činnosti veden, jíž se nepodařilo po provedeném dokazování zjistit, neboť nebyl zjištěn smysl a směr cesty obžalovaného, když jejich bydliště bylo nedaleko v opačném směru, než byl směr jízdy vozidla řízeného obžalovaným v době dopravní nehody.

K osobě obžalovaného bylo zjištěno, že je svobodný a bezdětný. Studium vysoké školy v mezidobí ukončil. Nepracuje ve stálém pracovním poměru, je veden na úřadu práce, vykonává brigády, a na obživu mu přispívá i jeho matka. Nadále pracuje jako dobrovolník v Hospicu [REDAKCE]. Vzhledem ke svému psychickému stavu, který není dobrý, musí pravidelně vyhledávat odbornou psychiatrickou a psychologickou pomoc. Dobu, která uplynula od spáchání přečinů obžalovaným do okamžiku uložení trestu jeho osobě, nelze považovat za nikterak extrémně dlouhou.

Zcela shodně jako soud prvního stupně i odvolací soud dospěl k závěru, že na obžalovaného je nutno působit trestem, který je spojen s bezprostředním omezením jeho osobní svobody. Přestože se jedná o osobu, která nebyla dosud soudně trestána, je uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody zcela namístě, a to při uvážení především okolností případu, kdy obžalovaný řídil vozidlo v době dopravní nehody velmi vysokou rychlostí, současně pod značným vlivem alkoholu v kombinaci s návykovou látkou tetrahydrocannabinolem, přičemž způsobil nenapravitelný následek v podobě úmrtí osoby velmi nízkého věku. Nelze odhlédnout od toho, že trestné činy spáchané v dopravě v současné době vykazují mimořádný nárůst, kdy se projevuje agresivita a bezohlednost, a právě i z tohoto důvodu je nutno přistupovat k důraznému postihu za hrubá porušení dopravních předpisů. Za této situace pak jiný, než důrazný postih, nepřichází do úvahy.

Obžalovanému byl za zjištěné a prokázané jednání uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání pěti let, a to mimo jiné i za úmyslný trestný čin (ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku). Ze zákona – § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku – by tak pro výkon

uloženého trestu náležel do věznice s ostrahou, tedy nikoliv do věznice s dozorem, jak chybně uvádí v odůvodnění napadeného rozsudku soud prvního stupně. Takový postup by ovšem byl pouze mechanickým uplatněním kritérií stanovených pro zařazování do jednotlivých typů věznic ve smyslu ustanovení § 56 odst. 2 tr. zákoníku, aniž by však přitom také byla respektována zásada individualizace trestu, neboť jen pouhá povaha a závažnost trestného činu, za který byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody, a jeho výměra v daném případě neodpovídá režimu, jaký by měl být vůči obžalovanému uplatňován na základě ustanovení § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku při uvážení toho, že obžalovaný doposud nebyl soudně trestán, a posuzovaná trestná činnost, na niž má kritický náhled, je tak jen ojedinělým vybočením z jinak jím řádně vedeného způsobu života, a proto odvolací soud využil ustanovení § 56 odst. 3 tr. zák. a zařadil jej do mírnějšího typu věznice, než kam ze zákona náleží, tedy do věznice s dohledem, kde náprava jeho osoby bude nejlépe zaručena. Je třeba zároveň dodat, že soud prvního stupně pochybil, pokud pro zařazení obžalovaného do věznice s dohledem užil přímo ustanovení § 56 písm. a) tr. zákoníku, když z důvodů výše rozvedených, pakliže hodlal obžalovaného zařadit do mírnějšího typu věznice, měl užít ustanovení § 56 odst. 3 tr. zákoníku.

Ve shodě se soudem prvního stupně uložil odvolací soud obžalovanému vedle trestu odnětí svobody trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu pěti let, což je mírně pod polovinou zákonné trestní sazby podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku, neboť není pochyb o tom, že spáchané trestné činnosti se dopustil v souvislosti s řízením motorového vozidla, a to hrubým porušením ustanovení silničního zákona, a na základě tohoto řídičského pochybení způsobil neodstranitelný následek v podobě smrti [redacted]. V neprospěch obžalovaného pak svědčí i jeho negativní řídičská minulost, neboť, jak bylo zjištěno z evidenční karty řidiče vztahující se k osobě obžalovaného, tento se před spácháním nyní posuzované trestné činnosti opakovaně, a to celkem ve třech případech, dopustil přestupků proti dopravě, za což byl vždy postížen sankcí v podobě blokové pokuty.

Jelikož byl zrušen výrok o vině obžalovaného [redacted], musel být zároveň zrušen i další výrok, který má ve výroku o vině svůj podklad, což v daném případě byl výrok, jímž bylo rozhodnuto o nároku na náhradu škody poškozeným Zdravotní pojišťovně Ministerstva vnitra České republiky, Eltodo Cítelum, s.r.o., a [redacted] a [redacted]. Bylo tedy nutno znovu rozhodnout o řádně uplatněných nárocích těchto poškozených, přičemž bylo nezbytné napravit pochybení, kterých se soud prvního stupně dopustil

v souvislosti s rozhodováním o uplatněných nárocích na náhradu škody ze strany poškozených manželů [REDAKCE] o čemž bude pojednáno v další části odůvodnění tohoto rozsudku.

K trestnímu řízení proti obžalovanému se s nároky na náhradu škody řádně a včas, prostřednictvím svého zmocněnce, připojili rodiče zemřelé [REDAKCE] poškození [REDAKCE] a [REDAKCE]. Každý z obou poškozených v souladu s § 444 odst. 3 písm. c) občanského zákoníku požadoval po obžalovaném uhradit částku 240.000,- Kč a společně pak podle § 449 odst. 2, odst. 3 občanského zákoníku úhradu nákladů spojených s pohřbem, konkrétně částku 17.319,- Kč za vlastní pohřební obřad a na pořízení pomníčku částku 20.000,- Kč. Dále požadoval každý z obou poškozených ve smyslu §§ 11 a 13 občanského zákoníku uhradit za vniklou nemajetkovou újmu částku 1.000.000,- Kč. Nárok poškozených na náhradu škody týkající se nákladů spojených s pohřbem zemřelé [REDAKCE] (37.319,- Kč) byl doložen příslušnými fakturami a příjmovými pokladními doklady pohřebního ústavu [REDAKCE], se sídlem v Ústí nad Labem, přičemž současně nevznikly žádné pochybnosti o tom, že škoda vznikla v příčinné souvislosti s protiprávním jednáním obžalovaného. Pokud jde o její konkrétní výši, obžalovanému byla podle § 228 odst. 1 tr.ř. uložena povinnost zaplatit poškozeným [REDAKCE] a [REDAKCE] částku 20.000,- Kč, když bylo zjištěno, že v průběhu hlavního líčení došlo ze strany obžalovaného k úhradě částky 17.319,- Kč za pohřeb zemřelé [REDAKCE]. Se zbytkem uplatněného nároku na náhradu škody byli poškození manželé [REDAKCE] proto odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních podle § 229 odst. 2 tr.ř. Nesporným se rovněž jeví přiznání částky 240.000,- Kč každému z obou poškozených, coby rodičům zemřelé [REDAKCE], kdy v tomto případě je nutno striktně vycházet z ustanovení § 444 odst. 3 písm. c) občanského zákoníku, podle něhož každému z rodičů náleží odškodnění ve výši 240.000,- Kč. Na tomto místě je třeba soudu prvního stupně vytknout chybný postup, pokud obžalovaného zavázal povinností podle § 228 odst. 1 tr.ř. zaplatit poškozeným manželům [REDAKCE] dohromady částku 500.000,- Kč. Správně mělo být v případě uplatněné částky 240.000,- Kč rozhodováno u každého z obou poškozených samostatně a společně jen ohledně uplatněné částky za pořízený pomníček.

Jiná situace je však ohledně nároků poškozených manželů [REDAKCE] na přiznání nemajetkové újmy. Odvolací soud nikterak nezpochybuje, že se jmenovaní, pokud se domnívají, že satisfakce pro jejich osoby v podobě

paušálního odškodnění ve smyslu § 444 odst. 3 písm. c) občanského zákoníku, tj. vyplacení částky 240.000,- Kč každému z nich jako rodiči zemřelé [REDAKCE] [REDAKCE] je nedostatečná, mohou domáhat další satisfakce podle ustanovení na ochranu osobnosti. Oba poškození žádají vzniklou nemajetkovou újmu nahradit v penězích, kdy požadují náhradu ve výši 1.000.000,- Kč pro každého z nich. K tomu, zda jde o částky svojí výší odpovídající, by však muselo být pro dosažení skutečně věrohodného rozhodnutí o nemajetkových nárocích těchto poškozených provedeno podrobné dokazování, které by svým rozsahem odpovídalo občanskoprávnímu řízení, kdy by bylo třeba výsledkem všech blízkých osob rodiny poškozených ověřit míru intenzity vztahů, jaká byla mezi rodiči [REDAKCE] a jejich dcerou [REDAKCE]. Jen na základě samotných svědeckých výpovědí manželů [REDAKCE] závěry o intenzitě vztahů s jejich dcerou činit nelze, a co se týče svědků [REDAKCE] a [REDAKCE] navrhovaných zmocněncem poškozených k osobnímu slyšení v rámci hlavního líčení, jejich výsledky by pro vyřešení této otázky také přínosem nebyly, pakliže se měli toliko vyjádřit k pověsti zemřelé poškozené a obžalovaného. Odvolací soud pokládá za nebytné zdůraznit, že těžištěm trestního řízení je rozhodnutí o vině a trestu, když o předmětu trestního stíhání bylo možno spolehlivě rozhodnout; pro spolehlivé prokázání uplatnění nároku na náhradu škody ve formě nemajetkových nároků poškozených manželů [REDAKCE] by však z důvodů výše zmíněných bylo nezbytné pokračovat v dokazování, které by už ale vybočovalo z rámce potřeb trestního stíhání a podstatně by je protáhlo. Proto byli poškození [REDAKCE] a [REDAKCE] se zbytkem uplatněných nároků na náhradu škody, v té části, kdy se každý domáhal po obžalovaném zaplacení 1.000.000,- Kč, odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních.

K trestnímu řízení proti obžalovanému se také s nárokem na náhradu škody řádně a včas připojila Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky s částkou 1.642,- Kč, představující náklady, které Zdravotní záchranná služba Severočeského kraje vynaložila za poskytnutou zdravotní péči poškozené [REDAKCE], jež byla pojištěncem zmíněné zdravotní pojišťovny. Úhrada vynaložených nákladů byla ověřena a potvrzena ekonomickým oddělením Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra České republiky – pobočka Ústí nad Labem. Ze souboru vyčíslení škody – náklady na léčení byla jednoznačně doložena uplatňovaná částka, a jelikož zcela nepochybně vznikla v souvislosti s výlučným zaviněným protiprávním jednáním obžalovaného, byl tento ve smyslu § 228 odst. 1 tr.ř. zavázán tuto škodu v plné výši uhradit.

Pokud pak jde o nárok na náhradu škody společnosti týkající se společnosti Eltodo Cítelum, s.r.o., odvolací soud převzal do svého rozhodnutí výrok o náhradě škody učiněný soudem prvního stupně v původním řízení, kdy jmenovaná poškozená společnost byla podle § 229 odst. 1 tr.ř. odkázána s celým svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Daný postup soudu prvního stupně není správný, neboť společnost Eltodo Cítelum, s.r.o., se řádně a včas připojila k trestnímu řízení proti obžalovanému s nárokem na náhradu škody s částkou 14.221,15 Kč, představující náklady na dodávku a opravu rozvodné skříňové veřejného osvětlení. Jestliže bylo v průběhu hlavního líčení zjištěno, že této poškozené společnosti bylo poskytnuto pojistné plnění ve výši 13.496,- Kč, měla být obžalovanému podle § 228 odst. 1 tr.ř. uložena povinnost společnosti Eltodo Cítelum, s.r.o., uhradit rozdíl mezi požadovanou částkou a vyplaceným pojistným plněním, když, jak vyplývá z výrokové části rozsudku, soud prvního stupně učinil na základě provedeného dokazování skutkové zjištění, že společnosti Eltodo Cítelum, s.r.o., byla způsobena škoda 14.221,15 Kč. Nemůže pak obstát úvaha soudu prvního stupně, obsažená v odůvodnění napadeného rozsudku, že poškozená společnost byla s celým svým nárokem na náhradu škody odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních, protože jí škoda byla v podstatě v plné výši uhrazena, a pro prokázání zbytku nároku poškozené společnosti by muselo být prováděno další dokazování. Při existenci toliko odvolání obžalovaného však v tomto směru nemohla být zjednána náprava, protože by bylo postupováno v neprospěch osoby obžalovaného.

Návrh obžalovaného, aby odvolací soud změnil způsob úhrady škody poškozeným manželům [REDAKCE], a to tak, že závazek bude splněn v měsíčních splátkách po 1.500,- Kč, a to s ohledem na jeho finanční situaci, kdy je zcela bez příjmu a nemá žádné ušetřené finanční prostředky, je podle názoru odvolacího soudu nepatřičný a dokonce v rozporu s dobrými mravy. Pokud by se totiž mělo vycházet z požadované splátky 1.500,- Kč, závazek ohledně náhrady škody by byl obžalovaným plněn téměř třicet let, což i s ohledem na věk poškozených není myslitelné. Jestliže má obžalovaný v souvislosti s výkonem brigády, kdy se jedná o práci skladníka, mít příjem 4.000,- Kč měsíčně, jak uvedl během své výpovědi ve veřejném zasedání, je evidentní, že z tohoto příjmu není v zásadě schopen pokrýt své životní náklady, a stejně bude odkázán na někoho jiného, zřejmě jako doposud na finanční zabezpečení ze strany rodiny. Nelze přehlédnout, že kdyby byla obžalovanému uložena povinnost nahradit škodu poškozeným manželům [REDAKCE] ve splátkách, tak by to těmto poškozeným bránilo, za situace, kdy obžalovaný získá

nějaký majetek nebo dar, aby se z toho mohli uspokojit, nehledě na to, že uložení splátek by nic nevyřešilo, neboť budoucí příjem obžalovaného nedosahuje ani takové výše, aby byl v rámci exekuce postižen. Navíc do budoucna se může nyní nedobrá finanční situace u obžalovaného zlepšit.

Ze všech shora rozvedených důvodů Krajský soud v Ústí nad Labem jako soud odvolací podle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr.ř. k odvolání obžalovaného [REDAKCE] a podle písm. f) citovaného zákonného ustanovení k odvolání poškozených [REDAKCE] a [REDAKCE] napadený rozsudek zrušil v celém rozsahu a za splnění podmínek § 259 odst. 3 písm. a) tr.ř. ve věci znovu rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** další řádný opravný prostředek přípustný.

P o u č e n í o d o v o l á n í :

Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat **d o v o l á n í**. Dovolání **m ů ž e** podat nejvyšší státní zástupce, a to ve prospěch i v neprospěch odsouzeného pro nesprávnost kteréhokoliv výroku rozhodnutí, a odsouzený pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, které se ho bezprostředně dotýká. Odsouzený **m ů ž e** podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce. Podání odsouzeného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se **n e p o v a Ź u j e** za dovolání, byť by tak bylo označeno. Dovolání **l z e** podat ve lhůtě **d v o u (2) m ě s í c ů** od doručení rozhodnutí, proti kterému směřuje, a to u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni (tj. Okresní soud v Ústí nad Labem). O podaném dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně. Dovolání **m u s í** obsahovat (vedle obecných náležitostí uvedených v § 59 odst. 3 tr.ř.) i údaje, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů napadá a čeho se odvolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen uvést, zda dovolání podává ve prospěch či v neprospěch odsouzeného. Rozsah a důvody dovolání **l z e** měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Náklady trestního řízení o zcela bezvýsledně podaném dovolání činí **10.000,- Kč.**

V Ústí nad Labem dne 3. dubna 2013

Za správnost vyhotovení:

[redacted]

Mgr. [redacted] v.r.
předseda senátu